



**Bendrai finansuoja  
Europos Sąjunga**

PATVIRTINTA  
UAB „Investicijų ir verslo garantijos“  
generalinio direktoriaus  
2022 m. gegužės 27 d. įsakymu Nr. B-129  
(2024 m. rugpjūčio 29 d. įsakymu Nr. B-198 patvirtinta  
aktuali redakcija)

## **SKATINAMOSIOS FINANSINĖS PRIEMONĖS „PERSPEKTYVA“ APRAŠYMAS**

### **I SKYRIUS. ĮVADINĖ INFORMACIJA**

1. Skatinamosios finansinės priemonės „Perspektyva“, finansuojamos Europos regioninės plėtros fondo ir nacionalinio bendrojo finansavimo (toliau – ERPF) lėšomis ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšomis (toliau – Priemonė), tikslas – skatinti mokslinius tyrimus, technologinę plėtrą ir inovacines veiklas, naujų aukštos pridėtinės vertės produktų kūrimo veiklas, suteikiant verslo subjektams (toliau – Verslo subjektas) palankias finansavimo sąlygas paskolų forma.

2. Priemonė įgyvendinama iš fondų fondo „Inovacijų skatinimo fondas“ (toliau – ISF), kuris buvo įsteigtas vadovaujantis 2020 m. birželio 26 d. Lietuvos Respublikos inovacijų skatinimo fondo įstatymu ir 2020 m. gruodžio 30 d. tarp Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos ir UAB „Investicijų ir verslo garantijos“ (toliau – INVEGA) pasirašyta finansavimo sutartimi, lėšų.

3. Priemonei įgyvendinti skirta (įskaitant INVEGOS valdymo mokesčių):

3.1. 42.312.400,00 Eur Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų, kai finansuojamos Pramoninių tyrimų ir (ar) Eksperimentinės plėtros (bandomosios taikomosios veiklos) (toliau – Bandomoji taikomoji veikla) ir (ar) Inovacinės veiklos (Paskolos suteiktos iš šių lėšų toliau vadinamos – iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų teikiamos Paskolos), Vidurio ir vakarų Lietuvos regione;

3.2. 107.782.452,00 Eur ERPF lėšų, kai finansuojamos Pramoninių tyrimų ir (ar) Bandomosios taikomosios veiklos (Paskolos suteiktos iš šių lėšų toliau vadinamos – iš ERPF lėšų teikiamos Paskolos), Sostinės regione.

4. Priemonės aprašymas parengtas vadovaujantis Europos Sąjungos (toliau – ES) ir nacionaliniais teisės aktais bei kitais dokumentais, kurie išvardyti Priemonės aprašymo Priede Nr. 1. Visi teisės aktai taikomi jų aktualia redakcija. Priemonės aprašyme teisės aktų sutrumpinimai naudojami taip, kaip įvardyta Priemonės aprašymo priede Nr. 1.

5. Priemonės aprašyme vartojamos sąvokos ir sutrumpinimai pateikiami Priemonės aprašymo priede Nr. 2.

6. Paraiškų teikimas, vertinimas, Paskolos sutarties sudarymas arba atsisakymas sudaryti Paskolos sutartį yra reglamentuojamas [INVEGOS tiesioginių paskolų paraiškų ir prašymų teikimo ir vertinimo tvarkoje](https://invega.lt), kuri skelbiama viešai INVEGOS interneto svetainėje <https://invega.lt>.

7. Paraiškos teikiamos INVEGA per elektroninę paraiškų teikimo sistemą INVEGOS interneto svetainėje <https://paslaugos.invega.lt>.

8. INVEGA pateiktos paraiškos vertinimą atlieka ne vėliau kaip per 60 darbo dienų. Paraiškos vertinimo terminas, atsižvelgiant į objektyvias aplinkybes (pvz., gautas ir vertinamas neįprastai didelis paraiškų kiekis, kilus techninėms kliūtims paraiškoms vertinti ar esant poreikiui pasitelkti ekspertus Projekto komerciniam gyvybingumui įvertinti), INVEGOS vadovo sprendimu gali būti pratęstas, tačiau ne ilgesniam kaip 60 darbo dienų laikotarpiui.

## 2 SKYRIUS. PRIEMONĖS FINANSAVIMO SĄLYGOS

Lentelėje nurodytos Priemonės finansavimo sąlygos, kurios taikomos konkrečiam finansavimo šaltiniui. Jei ta pati Priemonės finansavimo sąlyga taikoma abiem finansavimo šaltiniams – atskiri stulpeliai lentelėje neišskiriami:

<b>1. Priemonės finansavimo šaltinis</b>	<b>ERPF lėšos</b>	<b>Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos</b>
<b>2. Finansuojamų veiklų vieta</b>	Sostinės regionas	Vidurio ir vakarų Lietuvos regionas
	Priskyrimas regionui atliekamas vadovaujantis FP taisyklių 39 punktu. Kai Paskolos gavėjo finansuojamos veiklos vykdymo vietos negalima nustatyti arba Paskolos gavėjas veikia abiejuose regionuose, finansavimas teikiamas vadovaujantis sąlygomis, kurios taikomos ERPF lėšų finansavimo šaltiniui.	
<b>3. Paskolos gavėjai</b>	MVĮ, MVKĮ, VKĮ	MVĮ, didelė įmonė
<b>4. Finansuojamos Projekto veiklos</b>	<b>Pramoniniai tyrimai ir (ar) Bandomosios taikomosios veiklos.</b> Šiuo atveju Verslo subjektui valstybės pagalba suteikiama pagal Bendrosios išimties reglamento nuostatas. Projektas, kuriam prašoma suteikti finansavimą, iki paraiškos pateikimo dienos turi būti nepradėtas įgyvendinti.	1. <b>Pramoniniai tyrimai ir (ar) Bandomosios taikomosios veiklos.</b> Šiuo atveju Verslo subjektui valstybės pagalba suteikiama pagal Bendrosios išimties reglamento nuostatas. Projektas, kuriam prašoma suteikti finansavimą, iki paraiškos pateikimo dienos turi būti nepradėtas įgyvendinti; arba 2. <b>Pramoniniai tyrimai ir (ar) Bandomosios taikomosios ir Inovacinės veiklos (Pramoninių tyrimų ir (ar) Bandomoji taikomoji veikla Projekte yra privaloma).</b> Šiuo atveju Verslo subjektui pagalba suteikiama pagal <i>De minimis</i> reglamento nuostatas.
	Finansuojamų Projekto veiklų atitikties Pramoniniams tyrimams ir (ar) Bandomosioms taikomosioms veikloms vertinimą atlieka Inovacijų agentūra pagal Verslo subjekto INVEGAI pateiktą informaciją.	

<p><b>5. Paskolos gavėjo ir jo Projekto tinkamumo sąlygos</b></p>	<p>1. Atitiktis Paskolos gavėjo tinkamumo sąlygoms vertinama pagal viešai prieinamų registų duomenis, valstybės ir savivaldybių institucijų bei įstaigų pateiktus duomenis, viešai skelbiamą informaciją (pvz.: Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos) ir Verslo subjekto pateiktą informaciją. Jeigu Verslo subjekto pateikta informacija neatitinka viešai prieinamų registų ar valstybės ir savivaldybių institucijų bei įstaigų pateiktų duomenų, vadovaujama viešai prieinamų registų ar valstybės ir savivaldybių institucijų bei įstaigų pateiktais duomenimis. Tais atvejais, kai Verslo subjektas nėra įsteigtas Lietuvoje, Verslo subjekto prašoma pateikti šalies, kurioje jis yra įsteigtas, atitinkamus dokumentus.</p> <p>2. Paskola gali būti teikiama, kai Verslo subjektas ir Projektas atitinka šiuos kriterijus:</p> <p>2.1. Verslo subjektas veikia Lietuvos Respublikoje. Verslo subjektas laikomas veikiančiu Lietuvos Respublikoje tuo atveju, jei jis kuria darbo vietas Lietuvos Respublikoje ir (arba) nuo savo vykdomos veiklos moka mokesčius į Lietuvos Respublikos valstybės biudžetą, įmokas į Valstybinio socialinio draudimo fondą, Garantinį fondą ir Ilgalaikio darbo išmokų fondą;</p> <p>2.2. Valstybė ir (ar) savivaldybė neturi arba turi mažiau nei 25 procentus Verslo subjekto akcijų, pajų ar kitokių dalyvavimą įmonės kapitale žyminčių kapitalo dalių;</p> <p>2.3. Verslo subjektas atitinka minimalius patikimo mokesčių mokėtojo kriterijus, nustatytus Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 40<sup>1</sup> straipsnyje;</p> <p>2.4. Verslo subjektui nėra iškelta bankroto ir (ar) restruktūrizavimo byla pagal Lietuvos Respublikos juridinių asmenų nemokumo įstatymą, jis nėra likviduojamas;</p> <p>2.5. Verslo subjektas yra pateikęs VĮ Registrų centrui (kai tai yra privaloma pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus) metinių finansinių ataskaitų rinkinį. Jei Verslo subjektas priklauso Įmonių grupei, VĮ „Registrų centras“ turi būti pateiktas Įmonių grupės metinių konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys. Tuo atveju, jei Verslo subjektas ir (ar) Įmonių grupės įmonės, įskaitant Verslo subjektą, nesudaro konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio Lietuvos Respublikoje arba Verslo subjekto Įmonių grupės įmonės yra registruotos ne Lietuvos Respublikoje, patvirtintas metinių konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys arba Įmonių grupės įmonių, registruotų ne Lietuvos Respublikoje, patvirtintas metinių finansinių ataskaitų rinkinys turi būti pateikiamas INVEGAI. Metinių finansinių ataskaitų rinkinys, kuriame turi būti detalai atskleista nuosavo kapitalo sudėtis, privalo būti pateiktas už paskutinius dvejus finansinius metus ar trumpesnę laikotarpį (kai Verslo subjektas veikia trumpiau nei dvejus finansinius metus). Taip pat metinių finansinių ataskaitų rinkinys turi būti audituotas, jei auditas privalomas pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus;</p> <p>2.6. Verslo subjektas, priimant sprendimą dėl Paskolos suteikimo, nėra gavęs valstybės pagalbos, kuri INVEGOS sprendimu buvo pripažinta nepagrįstai išmokėta ir (arba) kaip nurodyta Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 55 straipsnio 2 dalyje Europos Komisijos buvo pripažinta nesuderinama su Europos Sąjungos vidaus rinka (arba) pagalbos teikėju, kaip jis apibrėžtas Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatyme, sprendimu pripažinta neteisėta pagalba arba yra grąžinęs visą jos sumą, įskaitant palūkanas, kaip nustatyta 2015 m. liepos 13 d. Tarybos reglamente (ES) 2015/1589, nustatančiame išsamias Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnio taikymo taisykles;</p> <p>2.7. Verslo subjektas ir Įmonių grupė (jei Paskolos gavėjas priklauso Įmonių grupei) nėra patiriantys sunkumų, kaip tai apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 651/2014 2 straipsnio 18 punkte. INVEGA, siekdama įsitikinti, kad Verslo subjektas ir Įmonių grupė (jei Verslo subjektas priklauso Įmonių grupei) sprendimo suteikti Paskolą metu nėra patiriantys sunkumų, iki sprendimo suteikti Paskolą patikrina Verslo subjekto ir Įmonių grupės (jei Verslo subjektas priklauso Įmonių grupei) patvirtintus paskutinių finansinių metų arba paskutinių dvejų (jei vertinama</p>
---	---

didelė įmonė, MVK], VKI) finansinių metų metinių finansinių ataskaitų rinkinius. Paaiškėjus, kad, pagal metinių finansinių ataskaitų rinkinius, Verslo subjektas ir Įmonių grupė (jei Verslo subjektas priklauso Įmonių grupei) buvo patiriantys sunkumų, tačiau Verslo subjektui pateikus pagrindžiančius dokumentus\*, kad iki sprendimo suteikti Paskolą dienos, Verslo subjektas ir Įmonių grupė (jei Verslo subjektas priklauso Įmonių grupei) nebėra laikomi sunkumų patiriančiais, bus laikoma, kad toks Verslo subjektas ir Įmonių grupė (jei Verslo subjektas priklauso Įmonių grupei), Paskolos suteikimo metu nėra patiriantys sunkumų (atitiktis šiam reikalavimui yra vertinama ir tuomet, kai yra ilginama Paskolos trukmė);

*\*Verslo subjektas turi pagrįsti, kad jis ir Įmonių grupė (jei Verslo subjektas priklauso Įmonių grupei) nėra sunkumų patiriantys, pateikdamas INVEGAI finansinės atskaitomybės už paskutinį praėjusį ketvirtį arba mėnesio,ėjusio prieš paraiškos Paskolai gauti pateikimą, paskutinę dieną dokumentus ir, jei per laikotarpį nuo finansinių metų metinių finansinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo iki sprendimo suteikti Paskolą dienos įvyko nuosavybės struktūros (kapitalo, akcijų priedų, perkainojimo rezervų, rezervų) pokyčių, – dokumentus, pagrindžiančius šiuos pokyčius (sukauptų nuostolių padengimo, kapitalo padidinimo apmokėjimo, turto vertinimo ir (arba) kitus susijusius dokumentus).*

2.8. Verslo subjekto nuosavybės rodiklis (nuosavo kapitalo ir viso turto santykis) po Paskolos suteikimo nėra mažesnis kaip 0,1 arba 0,15 į nuosavą kapitalą įtraukus akcininkų, susijusių ir (ar) kitų trečiųjų asmenų Verslo subjektui suteiktas paskolas, subordinuotas INVEGOS paskolos (-ų) atžvilgiu (toliau – trečiųjų asmenų subordinuotos paskolos), (be trečiųjų asmenų subordinuotų paskolų nuosavas kapitalas turi būti teigiamas), skaičiuojant pagal paskutinių finansinių metų metinių finansinių ataskaitų rinkinį ar paskutinę tarpinę finansinę ataskaitą. Jeigu pagal paskutinių finansinių metų metinių finansinių ataskaitų rinkinį nuosavybės rodiklis po Paskolos suteikimo yra mažesnis kaip 0,1 arba 0,15 įtraukus trečiųjų asmenų subordinuotas paskolas, o pagal paskutinę tarpinę finansinę ataskaitą yra didesnis kaip 0,1 arba 0,15 įtraukus trečiųjų asmenų subordinuotas paskolas, Verslo subjektas privalo pateikti INVEGAI nuosavybės struktūros pokyčius pagrindžiančius dokumentus (sukauptų nuostolių padengimo, kapitalo padidinimo apmokėjimo, turto vertinimo ir (arba) kitus nuosavybės struktūros pokyčius įrodančius dokumentus);

2.9. Verslo subjektui, jo vadovui, atstovui, Verslo subjekto nuosavybės ir valdymo struktūroje esantiems asmenims, Naudos gavėjui arba fiziniams ir juridiniams asmenims, kurių naudai bus naudojama paskola, sandorio ir (arba) mokėjimo bei tiekimo grandinėje dalyvaujantiems subjektams nėra taikomos tarptautinės sankcijos ir (ar) ribojamosios priemonės, kaip šios sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos tarptautinių sankcijų įstatyme, taip pat sankcijos, kurias nustato, taiko ar administruoja Jungtinių Amerikos Valstijų Vyriausybė (įskaitant Jungtinių Amerikos Valstijų Iždo departamento Užsienio lėšų kontrolės biurą (angl. The Office of Foreign Assets Control of the U.S. Department of the Treasury), Jungtinė Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystė;

2.10. Verslo subjekto ir (ar) Paskolos negrąžinimo rizika yra priimtino rizikingumo lygio, įskaitant riziką, susijusią su Verslo subjekto, jo vadovo, savininko, Naudos gavėjo reputacija, o Projektas paraiškos vertinimo metu INVEGOS yra pripažintas ekonomiškai pagrįstu ir finansiškai gyvybingu. Rizikingumo lygio bei Projekto ekonominio pagrįstumo ir finansinio gyvybingumo vertinimas atliekamas INVEGOS vidaus procedūrų nustatyta tvarka;

2.11. Verslo subjektas neturi arba yra nutraukęs prekybinius įsipareigojimus su Lietuvos Respublikai priešišku šalį (Rusijos Federacija (toliau – Rusija), Baltarusijos Respublika (toliau – Baltarusija), Rusijos aneksuotas Krymas, Moldovos Respublikos (toliau – Moldova) Vyriausybės nekontroliuojama Padniestrės teritorija ir

Sarkatvelo Vyriausybės nekontroliuojamos Abchazijos ir Pietų Osetijos teritorijos) fiziniai ir (ar) juridiniai asmenimis iki 2022 m. rugpjūčio 31 d. Atitiktis šiame papunktyje nurodytam reikalavimui vertinama pagal Verslo subjekto INVEGAI pateiktą deklaraciją (patvirtinimą apie prekybinių įsipareigojimų nutraukimą arba jų neturėjimą);

2.12. Verslo subjektas nepalaiko verslo santykių su juridiniais asmenimis, registruotais teritorijose, kurios pagal savo jurisdikciją nebendradarbiauja su Europos Sąjunga tarptautiniu mastu suderintų mokesčių taikymo srityje, taip pat nevykdo arba neketina vykdyti sandorių su tikslinėse teritorijose registruotais juridiniais asmenimis (tikslinių teritorijų sąrašas patvirtintas Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001 m. gruodžio 22 d. įsakymu Nr. 344 „Dėl tikslinių teritorijų sąrašo patvirtinimo“);

	<p>2.13. per paskutinius 5 metus galutiniu teismo sprendimu arba galutiniu administraciniu sprendimu Verslo subjektas, jo vadovas, administracijos, valdymo ir (ar) priežiūros organų narys arba asmuo, turintis Verslo subjekto atstovavimo, sprendimų priėmimo ar kontrolės įgaliojimus, nėra pripažintas kaltu ir neturi neišnykusio ar nepanaikinto teistumo dėl:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- padaryto sunkaus profesinio nusižengimo;</li> <li>- sukčiavimo;</li> <li>- korupcijos;</li> <li>- nusikalstamo susivienijimo;</li> <li>- pinigų plovimo arba teroristų finansavimo;</li> <li>- teroristinių nusikaltimų arba su teroristine veikla susijusių nusikaltimų;</li> <li>- vaikų darbo ar kitų su prekyba žmonėmis susijusių nusikalstamų veikų,</li> <li>- dėl netinkamai vykdytų įsipareigojimų, susijusių su jam skirta ES finansine parama, ir dėl to įsipareigojimai buvo nutraukti anksčiau laiko ar iš jo buvo pareikalauta atlyginti nuostolius ar buvo pritaikytos kitos sankcijos;</li> <li>- padaryto pažeidimo, kaip ši sąvoka apibrėžta 1995 m. gruodžio 18 d. Tarybos reglamento (EB, Euratomas) Nr. 2988/95 dėl Europos Bendrijų finansinių interesų apsaugos 1 straipsnio 2 dalyje, t. y., bet kuris Bendrijos teisės aktų nuostatų pažeidimas, susijęs su ekonominės veiklos vykdytojo veiksmų ar neveikimo, dėl kurio Bendrijų bendrajam biudžetui ar jų valdomiems biudžetams padaroma žala sumažinant ar iš viso prarandant pajamas, gaunamas iš tiesiogiai Bendrijų vardu surinktų nuosavų lėšų, arba darant nepagrįstas išlaidas;</li> <li>- įsteigto kitoje jurisdikcijoje juridinio asmens, ketinant išvengti mokestinių, socialinių arba bet kokių kitų teisinių pareigų pagal jo registruotos buveinės, centrinės administracijos ar pagrindinės verslo vietos jurisdikciją arba nustatyta, kad Verslo subjektas buvo įsteigtas turint šiame papunktyje nurodytą ketinimą;</li> </ul>	<p><b>2.13. Paskolos gavėjo tinkamumo sąlygos, kai valstybės pagalba Verslo subjektui taikoma</b></p> <p><b>2.13.1. pagal Bendrosios išimties reglamentą:</b> Verslo subjekto veikla, dėl kurios finansavimo kreipiamasi, nėra su eksportu susijusi veikla trečiojoje šalyje arba valstybėse narėse, kaip nurodyta Bendrosios išimties reglamento 1 straipsnio 2 dalies c punkte išvardytose veiklose.</p> <p><b>2.13.2. pagal <i>De minimis</i> reglamentą:</b> 2.13.2.1. Verslo subjekto veikla, dėl kurios finansavimo kreipiamasi, nėra vykdoma <i>De minimis</i> reglamento 1 straipsnio 1 dalies a, c ir e punktuose išvardytuose sektoriuose ir veiklose bei nėra su eksportu susijusi veikla trečiojoje šalyje arba valstybėse narėse, kaip nurodyta <i>De minimis</i> reglamento 1 straipsnio 1 dalies e punkte;</p> <p>2.13.2.2. Verslo subjektui paraiškos pateikimo metu nėra taikoma kolektyvinė nemokumo procedūra ir ar jis neatitinka Lietuvos Respublikos juridinių asmenų nemokumo įstatymo kriterijų, pagal kuriuos kreditorių prašymu jam būtų taikoma kolektyvinė nemokumo procedūra, kaip nustatyta <i>De minimis</i> reglamento 4 straipsnio 3 dalies a punkte.</p>
--	--	--

	<p>2.14. per paskutinius 5 metus galutiniu teismo sprendimu arba galutiniu administraciniu sprendimu Verslo subjektas nėra pripažintas kaltu ir neturi neišnykusio ar nepanaikinto teistumo dėl pareigų, susijusių su mokesčių ar socialinio draudimo įmokų mokėjimu, neatlikimo;</p> <p>2.15. Verslo subjekto Projektas atitinka bent vieno iš Sumanios specializacijos koncepcijos prioriteto įgyvendinimo tematiką.</p> <p><b>2.16. Paskolos gavėjo tinkamumo sąlygos, kai valstybės pagalba Verslo subjektui taikoma pagal Bendrosios išimties reglamentą:</b></p> <p>Verslo subjekto veikla, dėl kurios finansavimo kreipiamasi, nėra su eksportu susijusi veikla trečiosiose šalyse arba valstybėse narėse, kaip nurodyta Bendrosios išimties reglamento 1 straipsnio 2 dalies c punkte išvardytose veiklose.</p>	
--	---	--

<p><b>6. Verslo subjektas kartu su paraiška dėl Paskolos suteikimo turi pateikti</b></p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Dokumentus, susijusius su Verslo subjekto identifikavimu, nurodytus <a href="#">INVEGOS tiesioginių paskolų paraiškų ir prašymų teikimo bei vertinimo tvarkoje</a>, kuri skelbiama viešai INVEGOS interneto svetainėje <a href="https://invega.lt">https://invega.lt</a>.</li> <li>2. Einamųjų finansinių metų tarpinę paskutinio ketvirčio finansinę ataskaitą, jei nuo einamojo ketvirčio pradžios yra praėję 40 kalendorinių dienų. Tuo atveju, jei nuo einamojo ketvirčio pradžios nėra praėję 40 kalendorinių dienų, turi būti teikiama ketvirčio, ėjusio prieš paskutinį ketvirtį, tarpinė finansinė ataskaita arba lygiaverčiai dokumentai, kai Verslo subjektas veikia trumpiau nei vienerius metus.</li> <li>3. Verslo subjekto veiklos (finansinių) duomenų detalizacijos formą, kuri skelbiama viešai INVEGOS interneto svetainėje <a href="http://www.invega.lt">http://www.invega.lt</a> prie konkrečios finansinės priemonės.</li> <li>4. Motyvuotą paaiškinimą dėl įvykusių pokyčių Verslo subjekto veikloje bei paaiškinimą pagrindžiančius dokumentus, lyginant su paskutine teikta paraiška, jei teikiama paraiška dėl tos pačios finansinės priemonės ne pirmą kartą, t. y., kai ankstesnė(-s) paraiška(-os) buvo atmesta(-os).</li> <li>5. Privataus finansuotojo ketinimo dalyvauti Projekto finansavime raštą. Raštas teikiamas tuo atveju, kai Privatus finansuotojas Verslo subjektui ketina suteikti paskolą Projektui finansuoti. INVEGA pareikalavus, Privatus finansuotojas (netaikoma, kai Privatus finansuotojas yra finansų įstaiga) turi įrodyti, kad yra finansiškai pajėgus dalyvauti Projekto finansavime ir pagrįsti skolinamų lėšų kilmę. Jei Verslo subjektas ketina Projekto finansavime dalyvauti nuosavomis lėšomis, tokiu atveju ši informacija turi būti pagrindžiama verslo plane ir pateikiami nuosavų lėšų kilmę pagrindžiantys dokumentai.</li> <li>6. SVV subjekto statuso deklaraciją (išskyrus atvejį, kai Verslo subjektas paraiškoje patvirtina, kad yra didelė įmonė, veikianti Vidurio ir vakarų Lietuvos regione, arba MVKĮ ar VKĮ veikianti Sostinės regione).</li> <li>7. Laisvos formos dokumentą, kuriame būtų nurodyti Verslo subjekto akcininkai bei jų turimi juridiniai asmenys, Naudos gavėjai bei jų turimi juridiniai asmenys ir su Verslo subjektu ekonominiais ryšiais susiję fiziniai asmenys.</li> <li>8. Užpildytą ir pasirašytą Projekto atitikimo Reikšmingos žalos nedarymo principui anketą (Priemonės aprašymo priedas Nr. 4).</li> <li>9. Verslo subjekto valdymo organų sprendimu patvirtintus ilgalaikio turto nusidėvėjimo normatyvus (jei Verslo subjektas iš Paskolos lėšų ketina įsigyti ilgalaikį turą).</li> <li>10. Verslo planą, kuriame būtų aprašyta vykdoma ir (ar) planuojama vykdyti veikla, esama ir prognozuojama finansinė būklė, siūlymas dėl Paskolos įmokų mokėjimo grafiko išdėstymo ir Paskolos užtikrinimo priemonių, informaciją apie siekiamas įgyvendinti Projekto veiklas ir Projekto įgyvendinimo etapus, investicijų aprašymas ir investicijas pagrindžiantys dokumentai, jei tokie yra, pvz., sutartys, užsakymai, ketinimų protokolai, nekilnojamojo turto vertę pagrindžiantys dokumentai, komerciniai pasiūlymai, leidimai ir licencijos, reikalingos veiklai vykdyti ar projektui įgyvendinti ir pan. Taip pat turi būti pateiktos finansinės veiklos prognozės (skaičiavimai), atspindintys Verslo subjekto galimybę laiku mokėti įmokas pagal visus esamus ir būsimus Verslo subjekto finansinius įsipareigojimus visam Paskolos terminui. Rengiant verslo planą, siūloma vadovautis VŠĮ Inovacijų agentūros rekomenduojama verslo plano struktūra. Jei paraiškai vertinti bus pasitelkiamas užsienio ekspertas, INVEGA gali paprašyti Verslo subjekto pateikti verslo planą ir (arba) dalį paraiškos informacijos anglų kalba.</li> <li>11. Patalpų ir (arba) žemės sklypo nuosavybės ar nuomos dokumentus, registruotus VĮ Registrų centre (patalpos turi būti tinkamos finansuojamai Projekto veiklai vykdyti).</li> <li>12. Inovacijų agentūros išvados parengimui reikalingą Priemonės aprašymo priedo Nr.5 I dalį.</li> </ol>
--	---



	13. atsižvelgiant į Projekto specifiką, gali būti prašoma pateikti ir kitus papildomus dokumentus.	
	14. Užpildytą Priemonės aprašymo priedo Nr. 5 II dalį, pagal kurį pagrindžiamas Projekto atitikimas bent vieno iš Sumanios specializacijos koncepcijos prioriteto įgyvendinimo tematikai.	14. Vienos įmonės deklaraciją, jei pagalba Verslo subjektui, teikiama pagal <i>De minimis</i> reglamentą.
<b>7. Paskolos paskirtis</b>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Paskolos gavėjas gautą Paskolą gali naudoti tik Projektui finansuoti.</li> <li>2. Projektas, dėl kurio finansavimo kreipiamasi pagal Priemonę, turi atitikti Priemonės finansavimo sąlygose nurodytus reikalavimus.</li> <li>3. Paskolos lėšomis gali būti apmokamos Tinkamos finansuoti išlaidos. Paskolos lėšomis finansuojamų išlaidų tinkamumu įsitikinama iš Verslo subjekto pateikto verslo plano.</li> <li>4. Už Paskolos panaudojimą pagal Paskolos sutartyje nurodytą paskirtį atsakingas Paskolos gavėjas.</li> </ol>	
<b>8. Tinkamos finansuoti išlaidos</b>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Paskolos lėšomis gali būti apmokamos šios Projekto, kuriam prašoma suteikti finansavimą, išlaidos: <ol style="list-style-type: none"> <li>1.1. išlaidos personalui (darbo užmokestis, atostoginiai, komandiruočių išlaidos, su darbo užmokesčiu susiję mokesčiai): išlaidos Projektui įgyvendinti įdarbintiems tyrėjams, technikams ir kitiems pagalbiniais darbuotojams;</li> <li>1.2. išlaidos priemonėms ir įrenginiams, skirtiems Projekto veikloms įgyvendinti, įsigyti, atsižvelgiant į mastą ir laikotarpį, kuriuo jie naudojami Projekte, tačiau neviršijant Paskolos trukmės. Jei šių priemonių ir įrenginių nusidėvėjimo trukmė yra ilgesnė nei Projekto trukmė ir Paskolos trukmė, tik tos nusidėvėjimo išlaidos, kurios atitinka Projekto trukmę (neviršijant Paskolos trukmės), ir yra apskaičiuotos pagal visuotinai priimtus apskaitos principus, laikomos tinkamomis finansuoti (pvz., jei įranga nusidėvi per 10 metų, o Projekte ši įranga bus naudojama 8 metus, tokiu atveju tinkamos finansuoti išlaidos yra 80 proc. įrangos įsigijimo išlaidų sumos su sąlyga, kad Paskolos trukmė ne trumpesnė nei 8 metai);</li> <li>1.3. išlaidos pastatams įsigyti, atsižvelgiant į mastą ir laikotarpį, kuriuo jie naudojami Projekte, tačiau neviršijant Paskolos trukmės. Tik tos su pastatais susijusios nusidėvėjimo išlaidos, kurios atitinka Projekto trukmę, tačiau neviršijant Paskolos trukmės, ir yra apskaičiuotos pagal visuotinai priimtus apskaitos principus, laikomos tinkamomis finansuoti (pvz., jei laboratorija nusidėvi per 10 metų, o Projekte laboratorija bus naudojama 8 metus, tokiu atveju tinkamos finansuoti išlaidos yra 80 proc. laboratorijos įsigijimo išlaidų sumos su sąlyga, kad Paskolos trukmė ne trumpesnė nei 8 metai);</li> <li>1.4. išlaidos pagal sutartis vykdomiems moksliniams tyrimams ir įsigyjamiems patentams, perkamiems arba įsigyjamiems pagal licenciją iš išorės šaltinių įprastomis rinkos sąlygomis, taip pat Projekto konsultavimo išlaidos;</li> <li>1.5. papildomos išlaidos, įskaitant išlaidas medžiagoms, reikmenims ir panašioms produktams, kurios patiriamos tiesiogiai įgyvendinant Projektą.</li> </ol> </li> </ol>	
<b>9. Nefinansuotinos finansuoti projekto išlaidos</b>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Paskolos lėšos negali būti naudojamos: <ol style="list-style-type: none"> <li>1.1. išlaidoms, kurios buvo finansuotos (apmokėtos) ar finansuojamos iš ES fondų, kitų ES finansinės paramos priemonių ir (ar) kitos tarptautinės paramos ar nacionalinių lėšų, jei, visas lėšas kartu sudėjus su Paskolos lėšomis, išlaidos būtų finansuotos daugiau kaip 100 procentų išlaidų vertės;</li> <li>1.2. atsiskaitymams su Rusijoje, Baltarusijoje, Rusijos aneksuotame Kryme, Moldovos Vyriausybės nekontroliuojamos Padniestrės teritorijoje ir Sarkatvelo Vyriausybės nekontroliuojamos Abchazijos ir Pietų Osetijos teritorijoje registruotais fiziniiais ir (ar) juridiniais asmenimis;</li> </ol> </li> </ol>	

	<p>1.3. šioms veikloms finansuoti: spirito distiliavimo, rektifikavimo ir maišymo (veiklos kodas pagal Valstybės duomenų agentūros generalinio direktoriaus įsakymu tvirtinamą Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių (EVRK 2 red.) (toliau – EVRK 2 red.) 11.01 klasę), distiliuotų alkoholinių gėrimų didmeninės prekybos, ginklų ir šaudmenų specializuotos mažmeninės prekybos (veiklos kodas pagal EVRK 2 red. 47.78.30 poklasį), tabako gaminių gamybos ir (ar) jų didmeninės prekybos (visi veiklos kodai pagal EVRK 2 red. 12 skyrių ir 46.35 klasę), azartinių lošimų ar lažybų organizavimo (visi veiklos kodai pagal EVRK 2 red. 92 skyrių);</p> <p>1.4. Paskolos gavėjo lėšomis apmokėtų Projekto išlaidų perfinansavimui;</p> <p>1.5. Išlaidoms, kurios nėra Tinkamos finansuoti išlaidos;</p>	
	<p>1.6. Reglamento (ES) Nr. 2021/1058 7 straipsnio 1 dalyje išvardytais atvejais;</p> <p>1.7. Projektui, kuris pradėtas įgyvendinti iki paraiškos pateikimo dienos.</p>	<p>1.6. Projektui, kuris pradėtas įgyvendinti iki paraiškos pateikimo dienos (taikoma, jei valstybės pagalba yra teikiama pagal Bendrosios išimties reglamento nuostatas).</p>
<p><b>10. Projektų atitiktis horizontaliems principams (toliau – HP) ir ES pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) nuostatomis</b></p>	<p>1. Paskolos gavėjo įgyvendinamas Projektas:</p> <p>1.1. negali daryti neigiamo poveikio HP: darnaus vystymosi, lygių galimybių ir nediskriminavimo (dėl lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, etninės priklausomybės, religijos, negalios ar kt.);</p> <p>1.2. turi atitikti reikšmingos žalos nedarymo principą (angl. Do-No-Significant Harm), kaip tai apibrėžta 2020 m. birželio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 2020/852 dėl sistemos tvariam investavimui palengvinti sukūrimo, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2019/2088, 17 straipsnyje, atsižvelgiant į 2021 m. vasario 18 d. Komisijos pranešimu 2021/C 58/01 patvirtintomis Reikšmingos žalos nedarymo principo taikymo pagal Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės reglamentą techninėmis gairėmis (atitikimas šiam reikalavimui vertinamas pagal Verslo subjekto užpildytą Priemonės aprašymo priedą Nr. 4);</p> <p>1.3. negali pažeisti Chartijos pagrindinių teisių: orumo; asmenų, privataus ir šeimos gyvenimo, sąžinės ir saviraiškos laisvės; asmens duomenų; prieglobsčio ir apsaugos perkėlimo, išsiuntimo ar išdavimo atveju; teisių į nuosavybę ir teisių užsiimti verslu; lyčių lygybės, vienodo požiūrio ir lygių galimybių, nediskriminavimo ir neįgalųjų teisių; vaiko teisių; gerojo administravimo, veiksmingo teisinės gynybos, teisingumo; solidarumo ir darbuotojų teisių; aplinkos apsaugos.</p>	
<p><b>11. Paskolos sutarties sudarymo mokestis</b></p>	<p>1. 0,4 proc. nuo Paskolos sumos dydžio vienkartinis mokestis, bet ne mažiau kaip 500 Eur. Paskolos sudarymo mokestis, pagal INVEGOS išrašytą išankstinę sąskaitą, mokamas prieš Paskolos sutarties pasirašymą.</p> <p>2. Paskolos sutarties sudarymo mokestis laikomas ISF pajamomis.</p>	
<p><b>12. Paskolos sutarties sąlygų ir įmokų mokėjimo grafiko pakeitimo mokestis</b></p>	<p>1. Jeigu Paskolos sutarties ar įmokų mokėjimo grafiko pakeitimą inicijuoja Paskolos gavėjas ir keičiamos neesminės Paskolos sutarties sąlygos, nedidinančios Paskolos gavėjo, Projekto ir (ar) Paskolos negražinimo rizikos, mokestis netaikomas, visais kitais atvejais – taikomas mokestis, kuris sudaro 0,05 proc. nuo Paskolos likučio, bet ne mažiau nei 100 Eur ir ne daugiau nei 1000 Eur.</p> <p>2. Mokestis sumokamas po prašymo pakeisti Paskolos sutarties sąlygas ar įmokų mokėjimo grafiką pateikimo.</p> <p>3. Paskolos sutarties sąlygų ir įmokų mokėjimo grafiko pakeitimas atliekamas po mokesčio sumokėjimo.</p> <p>4. Paskolos sutarties sąlygų ar įmokų mokėjimo grafiko pakeitimo mokestis laikomas ISF pajamomis.</p>	
<p><b>13. Tinkamumo laikotarpis ir Paskolų išmokėjimo laikotarpis</b></p>	<p>1. Paskolų sutartys dėl Paskolos suteikimo gali būti pasirašomos valstybės pagalbos reglamentų, pagal kuriuos suteikiama pagalba, taikymo laikotarpiu, tačiau bet kokiu atveju ne vėliau nei iki 2029 m. birželio 30 d.</p>	

	2. Paskolos lėšos išmokamos Paskolos gavėjui Paskolos sutartyje nustatyta tvarka ir bet kuriuo atveju ne vėliau kaip iki 2029 m. gruodžio 31 d.		
<b>14.Paskolos valiuta</b>	Visos sumos išreikštos eurai. Visi mokėjimai pagal Paskolos sutartį atliekami eurai.		
<b>15.Paskolos trukmė</b>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Paskolos sutarties terminas negali būti ilgesnis kaip 120 mėnesių, kuris esant objektyvioms priežastims gali būti pratęstas, bet ne ilgiau kaip iki 180 mėnesių, jei tai neprieštaruoja Bendrosios išimties ir (ar) <i>De minimis</i> reglamento nuostatoms.</li> <li>2. Sprendimą dėl Paskolos sutarties termino pratęsimo Paskolos davėjas priima, įvertinęs Paskolos gavėjo riziką (taikoma ir Paskoloms, dėl kurių finansavimo sprendimai priimti iki šio Priemonės aprašymo pakeitimo). Trumpesnė nei maksimalaus termino Paskola gali būti pratęsiama iki maksimalaus galimo termino, jei Paskolos gavėjas to pagrįstai prašo ir sutinka sumokėti INVEGOS nustatytą Paskolos sutarties sąlygų pakeitimo mokestį.</li> </ol>		
<b>16.Didžiausia Paskolos suma vienam Paskolos gavėjui</b>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Vienos Paskolos suma iki 10 000 000 Eur.</li> <li>2. Vienam Paskolos gavėjui suteikiamų Paskolų skaičius neribojamas, tačiau bendra išduotų Paskolų suma vienam Paskolos gavėjui negali būti didesnė nei 10 000 000 Eur.</li> <li>3. Paskolos suma kiekvienam Paskolos gavėjui nustatoma individualiai, įvertinus finansavimo poreikį pagal Verslo subjekto pateiktą informaciją ir pagrindžiančius dokumentus, neviršijant nustatytos Paskolos sumos vienam Paskolos gavėjui.</li> <li>4. Galimas suteikti Paskolos dydis vienam Paskolos gavėjui apskaičiuojamas atsižvelgiant į galimą suteikti nereikšmingos (<i>de minimis</i>) pagalbos ar valstybės pagalbos dydį.</li> <li>5. Suteiktos Paskolos suma negali būti didinama.</li> </ol>		
<b>17.Privataus finansavimo dalis Projekte</b>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Įgyvendinant Projektą turi būti naudojamos ir Privataus finansavimo lėšos.</li> <li>2. Privataus finansavimo lėšos, skirtos Projekto finansavimui, negali būti finansuotos ar finansuojamos iš kitų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir (arba) savivaldybių biudžetų, kitų piniginių išteklių, kuriais disponuoja valstybė ir (ar) savivaldybės, ES struktūrinių fondų, kitų ES finansinės paramos priemonių ar kitos tarptautinės paramos lėšų ir šiam finansavimui gauti negali būti suteikta valstybės pagalba.</li> <li>3. Projekte turi būti išlaikytas nustatytas Privataus finansavimo ir Paskolos lėšų santykis. Ne mažiau kaip 20 proc. Projekto Tinkamų finansuoti išlaidų (suma skaičiuojama be pridėtinės vertės mokesčio (toliau – PVM), išskyrus tuos atvejus kai Paskolos gavėjas yra ne PVM mokėtojas) finansuojama Privataus finansavimo lėšomis, tarp jų ne mažiau kaip 10 proc. Projekto Tinkamų finansuoti išlaidų turi sudaryti nuosavos paties Paskolos gavėjo lėšos.</li> <li>4. Privataus finansavimo lėšos turi būti panaudotos Projekto finansavimui iki Paskolos lėšų išmokėjimo. Paskolos gavėjas privalo pateikti išlaidas pagrindžiančius dokumentus, kad šios lėšos buvo panaudotos Projektui finansuoti.</li> <li>5. Paskolos gavėjas savo iniciatyva ir savo, ir (arba) kitų šaltinių lėšomis gali prisidėti prie Projekto įgyvendinimo didesne, nei reikalaujama, lėšų suma.</li> <li>6. Projekto Tinkamų finansuoti išlaidų dalis, kurios nepadengia Paskolos lėšos, turi būti finansuojama iš Privataus finansavimo lėšų.</li> </ol>		
	<table border="1"> <tr> <td>7. Privataus finansavimo lėšomis atliktos investicijos į Projektą, kurios atliktos iki paraiškos Paskolai gauti pateikimo INVEGAI dienos, nebus laikomos tinkamu</td> <td>7. Kai Verslo subjekto Projekto finansavimui pagalba suteikiama pagal Bendrosios išimties reglamento nuostatas, Privataus finansavimo lėšomis atliktos</td> </tr> </table>	7. Privataus finansavimo lėšomis atliktos investicijos į Projektą, kurios atliktos iki paraiškos Paskolai gauti pateikimo INVEGAI dienos, nebus laikomos tinkamu	7. Kai Verslo subjekto Projekto finansavimui pagalba suteikiama pagal Bendrosios išimties reglamento nuostatas, Privataus finansavimo lėšomis atliktos
7. Privataus finansavimo lėšomis atliktos investicijos į Projektą, kurios atliktos iki paraiškos Paskolai gauti pateikimo INVEGAI dienos, nebus laikomos tinkamu	7. Kai Verslo subjekto Projekto finansavimui pagalba suteikiama pagal Bendrosios išimties reglamento nuostatas, Privataus finansavimo lėšomis atliktos		

	Privataus finansavimo lėšų dalyvavimu Projekte ir toks Projektas negalės gauti finansavimo iš Priemonės lėšų.	investicijos į Projektą, kurios atliktos iki paraiškos Paskolai gauti pateikimo INVEGAI dienos, nebūs laikomos tinkamu Privataus finansavimo lėšų dalyvavimu Projekte ir toks Projektas negalės gauti finansavimo iš Priemonės lėšų. 8. Kai Verslo subjekto Projekto finansavimui pagalba suteikiama pagal <i>De minimis</i> reglamento nuostatas, Privataus finansavimo lėšomis atliktos investicijos į Projektą, kurios atliktos ne seniau kaip 6 mėn. iki paraiškos Paskolai gauti pateikimo INVEGAI dienos, laikomos tinkamu Privataus finansavimo lėšų dalyvavimu Projekte.
<b>18.Paskolos gavėjo įsipareigojimai po Paskolos išmokėjimo</b>	1. Baigus įgyvendinti Projektą, Paskolos gavėjas turi pateikti INVEGAI Atliktų veiklų ataskaitą, kurios aktuali forma skelbiama INVEGOS interneto svetainėje: <a href="https://invega.lt/verslui/visos-priemones/25/perspektyva-108#documentsEnterpriseUsual">https://invega.lt/verslui/visos-priemones/25/perspektyva-108#documentsEnterpriseUsual</a> (toliau – Atliktų veiklų ataskaita).	
	2. Paskolos gavėjas, praėjus vieneriems Verslo subjekto finansiniams metams po pirmos Paskolos dalies (arba visos Paskolos sumos jei Paskola išmokama vienu kartu) gavimo, turi parengti ir pateikti pasirašytą nustatytos formos pažymą apie stebėsenos rodiklį „Paramą gavusiuose subjektuose sukurtos mokslo tiriamojo darbo vietos“. Pažymos forma pateikiama INVEGOS interneto svetainėje <a href="http://www.invega.lt">www.invega.lt</a> .	
<b>19.Paskolos užtikrinimo priemonės</b>	1. Paskolos lėšomis finansuojamas ilgalaikis turtas arba kitas Paskolos davėjui priimtinas lygiavertis ilgalaikis turtas (t. y. ne mažesnės vertės nei Paskolos lėšomis finansuojamas turtas) turi būti įkeistas Paskolos davėjo naudai. Paraiškos vertinimo metu nustatčius didesnę Projekto neįgyvendinimo ir (ar) Paskolos negrąžinimo riziką, Paskolos davėjas, vadovaudamasis savo vidaus tvarkomis, ir individualiai įvertindamas Paskolos gavėjo galimybes, pareikalaus iš Paskolos gavėjo papildomų Paskolos grąžinimo užtikrinimo priemonių. Kai Paskolos gavėjas neturi kito ilgalaikio turto arba už Paskolos lėšas įsigijamas ar Paskolos gavėjo pasiūlytas kitas ilgalaikis turtas yra netinkama Paskolos grąžinimo užtikrinimo priemonė dėl jos mažo likvidumo ar teisinių kliūčių ją įkeisti, prievolės įvykdymo užtikrinimas gali būti netaikomas. 2. Visas išlaidas, susijusias su Paskolos užtikrinimo priemonių pateikimu, įkeitimu ir draudimu, apmoka Paskolos gavėjas.	
<b>20.Paskolos teikimo kaina Paskolos gavėjams</b>	1. Paskolos teikiamos taikant fiksuotą metinę palūkanų normą. Fiksuota metinė palūkanų norma nustatoma visam Paskolos laikotarpiui, jei nekeičiamos Paskolos sąlygos (Paskolos grąžinimo grafikas, Paskolos trukmė, užstato vertė). 2. Palūkanos yra skaičiuojamos nuo Paskolos gavėjo gautos ir negrąžintos Paskolos sumos. Palūkanos pradedamos skaičiuoti nuo Paskolos sumos išmokėjimo Paskolos gavėjui dienos ir skaičiuojamos iki Paskolos visiško grąžinimo Paskolos davėjui dienos. Palūkanos Paskolos davėjui mokamos kas mėnesį.	

	<p><b>3. Jei Paskolos gavėjui gali būti suteikta valstybės pagalba pagal Bendrosios išimties reglamento arba nereikšminga (<i>de minimis</i>) pagalba pagal <i>De minimis</i> reglamento nuostatas, Paskolai bus pritaikytos šios lengvatinės palūkanos:</b></p> <p>4.1. <b>0 procentų</b> metinė palūkanų norma laikotarpiui nuo Paskolos sutarties pasirašymo dienos iki Paskolos gavėjas pradės gauti pajamas iš Projekto, bet ne ilgiau nei:</p> <p>4.1.1. 5 metus nuo Paskolos sutarties pasirašymo dienos Paskolos gavėjams, vykdančioms veiklą ne ilgiau kaip 3 metus. Jei Paskolos gavėjas priklauso Įmonių grupei, nustatoma pagal anksčiausiai registruotos Juridinių asmenų registre Įmonių grupės įmonės registravimo datą. Jei Paskolos gavėjas yra kitoje valstybėje narėje registruotas ūkio subjektas, veiklos laikotarpis vertinamas pagal įregistravimo tos valstybės registre datą;</p> <p>4.1.2. 3 metus nuo Paskolos sutarties pasirašymo dienos Paskolos gavėjams, vykdančioms veiklą ilgiau kaip 3 metus. Jei Paskolos gavėjas priklauso Įmonių grupei, veiklos vykdymo trukmė nustatoma pagal anksčiausiai registruotos Juridinių asmenų registre Įmonių grupės įmonės registravimo datą. Jei Paskolos gavėjas yra kitoje valstybėje narėje registruotas ūkio subjektas, veiklos laikotarpis vertinamas pagal įregistravimo tos valstybės registre datą.</p> <p>4.2. <b>2 procentų</b> metinių palūkanų norma likusiu Paskolos laikotarpiu, t. y. pasibaigus 4.1.1 ir 4.1.2 papunkčiuose nurodytiems laikotarpiams.</p> <p>4. Paskolos gavėjo veiklos vykdymo laikotarpis apskaičiuojamas nuo Paskolos gavėjo įregistravimo Juridinių asmenų registre dienos iki paraiškos pateikimo Paskolos davėjui dienos, jei Paskolos gavėjas yra kitoje valstybėje narėje registruotas ūkio subjektas, veiklos laikotarpis vertinamas nuo įregistravimo tos valstybės registre datos.</p> <p>5. Tuo atveju, jeigu Paskolos gavėjas turi nepakankamą valstybės pagalbos ar nereikšmingos (<i>de minimis</i>) pagalbos likutį (galimos suteikti valstybės pagalbos ir nereikšmingos (<i>de minimis</i>) pagalbos sumos skaičiavimas pateiktas Priemonės aprašymo 3 priede), kad būtų galima pritaikyti 4.1 ir 4.2 papunkčiuose nustatytas palūkanų normas, Paskolos gavėjas Paskolos davėjo siūlymu gali pasirinkti mokėti tokio dydžio palūkanas, kad jam likusios neišnaudotos valstybės pagalbos ar nereikšmingos (<i>de minimis</i>) pagalbos sumos užtektų.</p>
<b>21. Dotacija</b>	<ol style="list-style-type: none"> <li>Dotacijos dydis – iki 30 proc. suteiktos Paskolos sumos. Skirtu Dotacijos dydžiu atitinkama Paskolos dalis nurašoma (sumažinama Paskolos suma).</li> <li>Dotacija teikiama Verslo subjekto pasirinkimu, nurodant paraiškoje Paskolai gauti.</li> <li>Sprendimas dėl Dotacijos suteikimo priimamas kartu su sprendimu dėl Paskolos suteikimo. Dotacija suteikiama tik tokiu atveju, jei Paskolos gavėjas turi pakankamą valstybės pagalbos ar nereikšmingos (<i>de minimis</i>) pagalbos likutį (neviršijamas didžiausias galimas suteikti nereikšmingos (<i>de minimis</i>) pagalbos ar valstybės pagalbos dydis (žiūrėti Priemonės aprašymo priedą Nr. 3).</li> <li>Faktinė Dotacijos suma (nurašomos Paskolos suma) negali būti didesnė nei negražintos Paskolos likutis ir ne didesnė nei 30 proc. faktiškai išmokėtos Paskolos sumos, kai išmokėta suma yra mažesnė nei skirta Paskolos sutartimi.</li> <li>Paskolos dalis nurašoma (sumažinama Paskolos suma) tik tokiu atveju, kai: <ol style="list-style-type: none"> <li>Paskolos gavėjas pateikia laisvos formos prašymą skirti Dotaciją; ir</li> </ol> </li> </ol>

	<p>5.2. Paskolos gavėjas tinkamai įgyvendina Projektą, t. y. įgyvendina Paskolos sutartyje nustatytas Projekto veiklas ir pateikia atliktų veiklų ataskaitą. INVEGA įvertins ar Projektas tinkamai įgyvendintas ir, ar Dotacija gali būti skirta.</p> <p>6. Tais atvejais, kai Dotacija nesuteikiama, nes Projektas nėra tinkamai įgyvendintas, suteiktos pagalbos suma neperskaičiuojama.</p> <p>7. Jei Paskola yra paskelbta problemine, tokiu atveju dalies Paskolos nurašymas Dotacijos dydžiu negalimas.</p>	
<b>22.Viešinimas</b>	<p>1. INVEGA informaciją apie Priemonės sąlygas skelbia savo interneto svetainėje, taip pat, savo iniciatyva, gali taikyti ir kitas viešinimo, reklamos priemones. Paskolų gavėjų sąrašai skelbiami INVEGOS interneto svetainėje ir kitur teisės aktų nustatyta tvarka.</p> <p>2. Visi viešinimo veiksmai vykdomi remiantis Reglamento (ES) Nr. 2021/1060 50 straipsnio nuostatomis.</p> <p>3. Kai Paskolos lėšos panaudojamos fiziniams (materialioms) investicijoms ir Paskolos suma viršija 500 000 Eur), Paskolos gavėjas visuomenei gerai matomoje vietoje (pavyzdžiui, prie pagrindinio įėjimo į pastatą ar organizacijos vestibulyje) privalo viešai pakabinti ar pastatyti nuolatinę informacinę lentelę arba stendą.</p> <p>4. Informacija apie ES emblemos naudojimo taisyklės pateikta <a href="https://2021.esinvesticijos.lt/igyvendinimas-1/viesinimas">https://2021.esinvesticijos.lt/igyvendinimas-1/viesinimas</a>.</p>	
<b>23.Pažeidimas</b>	<p>1. Pažeidimai administruojami FP taisyklių XIII skyriuje nustatyta tvarka.</p> <p>2. Nustačius Pažeidimą, Paskolos davėjas privalo susigrąžinti Paskolą kartu su palūkanomis, kaip nurodyta Priemonės aprašymo skiltyje „Kitos sąlygos“.</p>	
<b>24.Kitos sąlygos</b>	<p>1. Paaiškėjus, kad Paskolos gavėjui buvo suteikta neteisėta pagalba arba nesuderinama pagalba, Paskolos gavėjas privalo grąžinti suteiktą neteisėtą pagalbą arba nesuderinamą pagalbą, t. y. visą suteiktą ir negrąžintą Paskolą su Paskolos sutartyje nustatytais palūkanomis (Paskolos grąžinimo dienai) ir su palūkanomis, kaip nustatyta Reglamente (ES) 2015/1589, vadovaujantis FP taisyklėse, nustatyta tvarka.</p>	<p>1. Paaiškėjus, kad Paskolos gavėjui buvo suteikta neteisėta pagalba arba nesuderinama pagalba, Paskolos gavėjas privalo grąžinti neteisėtą pagalbą arba nesuderinamą pagalbą, t. y. visą suteiktą ir negrąžintą Paskolą su Paskolos sutartyje nustatytais palūkanomis (Paskolos grąžinimo dienai) ir su palūkanomis, kaip nustatyta Reglamente (ES) 2015/1589 ir jei neteisėta arba nesuderinama pagalba buvo suteikta iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų, Paskolos gavėjas privalo jam išmokėtą neteisėtos pagalbos arba nesuderinamos pagalbos sumą su visomis palūkanomis sugrąžinti savanoriškai arba ši suma išieškoma ne ginčo tvarka, vadovaujantis Konkurencijos įstatymo 55<sup>1</sup> straipsnio nuostatomis.</p>

	<p>2. Paaiškėjus, kad Paskola Paskolos gavėjui buvo nepagrįstai išmokėta, nes Paskolos gavėjas pateikė neteisingą informaciją ir (ar) dokumentus, ir (ar) nuslėpė informaciją, turinčią reikšmės sprendimui dėl Paskolos priėmimo, Paskolos gavėjas privalo grąžinti Paskolos davėjui visą nepagrįstai gautą Paskolą su Paskolos sutartyje nustatytais palūkanomis (Paskolos grąžinimo dienai) ir su palūkanomis, nustatytais Komisijos pranešime dėl dabartinių valstybės pagalbos susigrąžinimo palūkanų normų ir taikomų orientacinių bei diskonto normų, paskelbtų remiantis Komisijos reglamento (EB) Nr. 794/2004 10 straipsniu (sprendimo dėl Paskolos suteikimo dienai), kurios skaičiuojamos nuo nepagrįstai išmokėtos Paskolos suteikimo Paskolos gavėjui dienos iki jos susigrąžinimo dienos.</p> <p>3. Paskolos sutartyje, be kitų nuostatų, nustatomos šios sąlygos: Paskolos sutarties šalių teisės ir pareigos, Paskolos gavėjo įsipareigojimai, Paskolos lėšų išmokėjimo tvarka, probleminės Paskolos administravimas, Paskolos sutarties sąlygų keitimo ir nutraukimo galimi atvejai ir tvarka, finansinių ir nefinansinių įsipareigojimų nevykdymo pasekmės bei kitos sąlygos. Paskolos sutartyje taip pat bus nustatyta, kad Paskolos gavėjas bus įpareigotas sudaryti galimybę INVEGOS atstovams atlikti Pažeidimo tyrimą (jei taikoma).</p> <p>4. Paskolos sutarties vykdymo laikotarpiu pasikeitus taikytiniems teisės aktams, Paskolos sutarties šalims bus taikomos aktualių galiojančių teisės aktų nuostatos.</p>
--	---

## Reglamentuojantys teisės aktai

## 1. ES teisės aktai ir gairės:

- 1.1. 2014 m. birželio 17 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 651/2014, kuriuo tam tikrų kategorijų pagalba skelbiama suderinama su vidaus rinka taikant Sutarties 107 ir 108 straipsnius su visais pakeitimais (**Bendrosios išimties reglamentas**);
- 1.2. 2023 m. gruodžio 13 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 2023/2831 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai (**De minimis reglamentas**);
- 1.3. 2021 m. birželio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 2021/1060, kuriuo nustatomos bendros Europos regioninės plėtros fondo, „Europos socialinio fondo +“, Sanglaudos fondo, Teisingos pertvarkos fondo ir Europos jūrų reikalų, žvejybos ir akvakultūros fondo nuostatos ir šių fondų bei Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo, Vidaus saugumo fondo ir Sienų valdymo ir vizų politikos finansinės paramos priemonės taisyklės su visais pakeitimais (**Reglamentas (ES) 2021/1060**);
- 1.4. 2021 m. birželio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 2021/1058 dėl Europos regioninės plėtros fondo ir Sanglaudos fondo (**Reglamentas (ES) 2021/1058**);
- 1.5. 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 (**Reglamentas (ES) 2018/1046**);
- 1.6. 2021 m. vasario 18 d. Komisijos pranešimas Reikšmingos žalos nedarymo principo taikymo pagal Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės reglamentą techninės gairės 2021/C 58/01;
- 1.7. 2021 m. birželio 4 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 2021/2139, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 2020/852 papildomas nustatant techninės analizės kriterijus, pagal kuriuos nustatoma, kokiomis sąlygomis ekonominė veikla laikoma svariai prisidedančia prie klimato kaitos švelninimo arba prisitaikymo prie jos ir ar ta ekonominė veikla nedaro reikšmingos žalos kitiems aplinkos tikslams;
- 1.8. 2023 m. birželio 27 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 2023/2486, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 2020/852 papildomas nustatant techninės analizės kriterijus, pagal kuriuos nustatoma, kokiomis sąlygomis ekonominė veikla laikoma svariai prisidedančia prie tausaus vandens ir jūrų išteklių naudojimo ir apsaugos, perėjimo prie žiedinės ekonomikos, taršos prevencijos ir kontrolės arba biologinės įvairovės ir ekosistemų apsaugos ir atkūrimo ir ar ta ekonominė veikla nedaro reikšmingos žalos kitiems aplinkos tikslams, ir kuriuo dėl tam tikros informacijos apie tą ekonominę veiklą viešo atskleidimo iš dalies keičiamas Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 2021/2178;
- 1.9. 2023 m. birželio 27 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 2023/2485, kuriuo dėl papildomų techninės analizės kriterijų, pagal kuriuos nustatoma, kokiomis sąlygomis tam tikra ekonominė veikla laikytina svariai prisidedančia prie klimato kaitos švelninimo arba prisitaikymo prie jos ir ar ta ekonominė veikla nedaro reikšmingos žalos kitiems aplinkos tikslams, iš dalies keičiamas Deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 2021/2139;
- 1.10. 2020 m. birželio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 2020/852 dėl sistemos tvariam investavimui palengvinti sukūrimo, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 2019/2088;
- 1.11. 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyva 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos;



- 1.12. 2000 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/60/EB nustatanti Bendrijos veiksmų vandens politikos srityje pagrindus;
- 1.13. 2008 m. sausio 19 d. Europos Komisijos komunikatas dėl orientacinių ir diskonto normų nustatymo metodo pakeitimo (2008/C 14/02) (Europos Komisijos komunikatas);
- 1.14. Frascati vadovas 2015. EBPO Mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros duomenų rinkimo bei teikimo rekomendacijos;
- 1.15. kiti Priemonei taikytini ES teisės aktai, direktyvos, gairės ir kt.

## 2. Nacionaliniai teisės aktai ir dokumentai:

- 2.1. Lietuvos Respublikos nacionalinės plėtros įstatymas;
- 2.2. Lietuvos Respublikos smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymas (**SVV įstatymas**);
- 2.3. Lietuvos Respublikos technologijų ir inovacijų įstatymas (Technologijų ir inovacijų įstatymas);
- 2.4. Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas;
- 2.5. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. rugsėjo 12 d. nutarimas Nr. 910 „Dėl Nacionalinių plėtros įstaigų įstatymo ir Lietuvos Respublikos inovacijų skatinimo fondo įstatymo įgyvendinimo“;
- 2.6. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. liepos 11 d. nutarimas Nr. 887 „Dėl uždarnosios akcinės bendrovės „Investicijų ir verslo garantijos“ veiklos“;
- 2.7. Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro 2022 m. balandžio 11d. įsakymu Nr. 4-568 „Dėl skatinamosios finansinės priemonės „Perspektyva“ schemos patvirtinimo“ patvirtinta schema (**Priemonės schema**);
- 2.8. Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2008 m. kovo 26 d. įsakymas Nr. 4-119 „Dėl smulkiojo ar vidutinio verslo subjekto statuso deklaravimo tvarkos aprašo ir smulkiojo ar vidutinio verslo statuso deklaracijos formos patvirtinimo“;
- 2.9. 2022–2030 m. ekonomikos transformacijos ir konkurencingumo plėtros programa, patvirtinta 2022 m. kovo 16 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 247 „Dėl 2022–2030 metų ekonomikos transformacijos ir konkurencingumo plėtros programos patvirtinimo“ (**Plėtros programa**);
- 2.10. Plėtros programos pažangos priemonės Nr. 05-001-01-05-07 „Sukurti nuoseklią inovacinės veiklos skatinimo sistemą“ aprašas, patvirtintas 2022 m. liepos 22 d. Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro įsakymu Nr. 4-885 „Dėl 2022–2030 metų ekonomikos transformacijos ir konkurencingumo plėtros programos pažangos priemonės Nr. 05-001-01-05-07 „Sukurti nuoseklią inovacinės veiklos skatinimo sistemą“ aprašo patvirtinimo“;
- 2.11. Mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros ir inovacijų (sumanosios specializacijos) prioritetų įgyvendinimo koncepcija, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. rugpjūčio 17 d. nutarimu Nr. 835 „Dėl Mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros ir inovacijų (sumanosios specializacijos) koncepcijos patvirtinimo“ įgyvendinimo (**Sumanosios specializacijos koncepcija**);
- 2.12. Finansinių priemonių įgyvendinimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos finansų ministro 2022 m. birželio 22 d. įsakymu Nr. 1K-237 „Dėl 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programos ir Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano „Naujos kartos Lietuva“ įgyvendinimo“ (**FP taisyklės**);
- 2.13. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. sausio 6 d. nutarimas Nr. 5 „Dėl Sostinės regiono ir Vidurio ir Vakarų Lietuvos regiono sudarymo“;
- 2.14. 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programos projektų išlaidų paskirstymo regionams rekomendacijos;
- 2.15. kiti Priemonei taikytini teisės aktai, taisyklės, rekomendacijos, gairės, INVEGOS vidaus procedūros ir tvarkos, ir jų pakeitimai.

### PRIEMONĖS APRAŠYME VARTOJAMOS SĄVOKOS

<b>Didelė įmonė</b>	Įmonė, kuri nelaikoma labai maža, maža ar vidutine įmone, kaip tai apibrėžta SVV įstatyme.
<b>Eksperimentinė plėtra (bandomoji taikomoji veikla)</b>	Kaip ši sąvoka apibrėžta Bendrosios išimties reglamente.
<b>Finansų įstaiga</b>	Kaip ji apibrėžta Lietuvos Respublikos finansų įstaigų įstatyme.
<b>Įmonių grupė</b>	Suprantama taip, kaip apibrėžta Lietuvos Respublikos įmonių ir įmonių grupių atskaitomybės įstatyme.
<b>Inovacijų agentūra</b>	VšĮ „Inovacijų agentūra“, kodas 125447177, www.inovacijuagentura.lt.
<b>Inovacijų agentūros ekspertinio vertinimo išvada</b>	Inovacijų agentūros eksperto parengta išvada dėl Projekto veiklų atitikties Pramoniniams tyrimams ir Eksperimentinei plėtrai (bandomosioms taikomosioms veikloms), Projekto veiklų rizikų (toliau – Išvada). Inovacijų agentūros ekspertinio vertinimo išvada teikiama dėl Projekto, dėl kurio Verslo subjektas kreipiasi į INVEGA finansavimo pagal Priemonę, atitikties atitinkamiems reikalavimams.
<b>Inovacijų agentūros ekspertas</b>	Inovacijų agentūros darbuotojas arba išorės ekspertas, kompetentingas atlikti Projekto veiklų atitikties Pramoniniams tyrimams ir Eksperimentinei plėtrai (bandomosioms taikomosioms veikloms), Projekto veiklų rizikų ekspertinius vertinimus.
<b>Inovacinė veikla</b>	Kaip ši sąvoka apibrėžta Technologijų ir inovacijų įstatyme.
<b>Kredito įstaiga</b>	Bankas, kaip tai apibrėžta Lietuvos Respublikos bankų įstatyme, ar kredito unija, kaip tai apibrėžta Lietuvos Respublikos kredito unijų įstatyme.
<b>Maža arba vidutinė įmonė arba MVĮ</b>	Įmonės, atitinkančios SVV įstatyme labai mažoms, mažoms arba vidutinėms įmonėms nustatytus kriterijus.
<b>MVKĮ</b>	Maža vidutinės kapitalizacijos įmonė, kaip ji apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2015/1017(21) 2 straipsnio 6 punkte (įmonė, kurioje dirba ne daugiau kaip 499 darbuotojų ir kuri nėra MVĮ). Darbuotojų skaičius apskaičiuojamas sumuojant kartu ir susijusių bei partnerinių įmonių, kaip jos apibrėžtos SVV įstatyme, darbuotojų skaičių.
<b>Naudos gavėjas</b>	Kaip jis apibrėžtas Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo 2 straipsnio 14 dalyje.
<b>Paskola</b>	Piniginių lėšų suma, kurią INVEGA, įgyvendindama Priemonę pagal Priemonės aprašymą, suteikia (paskolina) Paskolos gavėjui ir kurią Paskolos gavėjas įsipareigoja naudoti ir grąžinti, laikydamasis Priemonės aprašyme bei Paskolos sutartyje nurodytų terminų ir sąlygų.
<b>Paskolos davėjas</b>	UAB „Investicijų ir verslo garantijos“ arba INVEGA, kodas 110084026, www.invega.lt.
<b>Paskolos gavėjas</b>	Verslo subjektas, su kuriuo pasirašyta Paskolos sutartis ir kuriam pagal Priemonės aprašymą yra suteikiama Paskola.
<b>Paskolos sutartis</b>	Tarp INVEGOS ir Paskolos gavėjo pasirašyta sutartis dėl Paskolos suteikimo.
<b>Pažeidimas</b>	Suprantamas taip, kaip jis apibrėžtas Projektų finansavimo ir administravimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos finansų ministro 2022 m. birželio 22 d. įsakymu Nr. 1K-237 „Dėl 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programos ir Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano „Naujos kartos Lietuva“ įgyvendinimo“.

<b>Pramoniniai tyrimai</b>	Kaip ši sąvoka apibrėžta Bendrosios išimties reglamente.
<b>Privatus finansavimas</b>	Privataus finansuotojo Verslo subjektui suteikta paskola ar Paskolos gavėjo nuosavos lėšos.
<b>Privatus finansuotojas</b>	Lietuvos Respublikoje ar užsienio valstybėje veikiantis fizinis ar privatus juridinis asmuo, kuris prisideda prie Projekto finansavimo.
<b>Produktas (-ai)</b>	Apima prekes, paslaugas, technologijas.
<b>Projektas</b>	Veiklos, apimančios Pramoninius tyrimus ir (ar) Eksperimentinę plėtrą (bandomąsias taikomąsias veiklas) bei Inovacines veiklas, kurių tikslas yra pateikti rinkai inovatyvų produktą.
<b>Projekto įgyvendinimo trukmė</b>	Laikotarpis, per kurį įgyvendinamos verslo plane nurodytos veiklos, kurios apima Pramoninius tyrimus ir (ar) Eksperimentinę plėtrą (bandomąsias taikomąsias veiklas) bei Inovacines veiklas.
<b>Sostinės regionas</b>	Vilniaus apskritis
<b>SVV subjekto statuso deklaracija</b>	Smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto statuso deklaracija, kurios forma ir pildymo instrukcija patvirtinta Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2008 m. kovo 26 d. įsakymu Nr. 4-119 „Dėl smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto statuso deklaravimo tvarkos aprašo ir smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto statuso deklaracijos formos patvirtinimo“.
<b>Verslo subjektas</b>	Verslo subjektas, su kuriuo pasirašyta Paskolos sutartis ir kuriam pagal Priemonės aprašymą yra suteikiama Paskola.
<b>Vidurio ir vakarų Lietuvos regionas (VVL regionas)</b>	Vidurio ir Vakarų Lietuvos regionas, t. y. Alytaus, Kauno, Klaipėdos, Marijampolės, Panevėžio, Šiaulių, Tauragės, Telšių ir Utenos apskritys.
<b>Vienos įmonės deklaracija</b>	Deklaracija, pagal kurią yra patikrinama Verslo subjekto teisė gauti bendrą vienai įmonei suteikiamą <i>de minimis</i> pagalbą, kuri skelbiama svetainėje <a href="https://eimin.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/verslo-aplinka/konkurencijos-politika/">https://eimin.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/verslo-aplinka/konkurencijos-politika/</a> .
<b>VKĮ</b>	Vidutinės kapitalizacijos įmonė, kaip ji apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2015/1017(21) 2 straipsnio 7 punkte (įmonė, kurioje dirba ne daugiau kaip 3 000 darbuotojų ir kuri nėra MVĮ arba MVKĮ).

### Valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos teikimas ir sumavimas

Valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos sumos skaičiavimas

Taikomas reglamentas	Bendrosios išimties reglamentas (vadovaujasi 25 straipsnio nuostatomis)	<i>De minimis</i> reglamentas
<b>Valstybės pagalbos ir nereikšmingos (<i>de minimis</i>) pagalbos (toliau šioje lentelėje - pagalba) dydžio apskaičiavimas</b>	<p>Paskolos pagalba išreiškiama bendruoju subsidijos ekvivalentu (toliau – BSE) bei apskaičiuojama pagal formulę:</p> $BSE = (K - D) \times T \times ((N \text{ proc.} + R) - M \text{ proc.}),$ kurioje: K – Paskolos suma, eurai; D – galimos konvertuoti į Dotaciją Paskolos suma (taikoma, jei tokia Dotacija skiriama), eurai; T – Paskolos laikotarpis, kai Paskolos gavėjas naudojasi ar gali naudotis Paskolos lėšomis, išreikštas metais; N – Europos Komisijos kiekvieno mėnesio pirmą kalendorinę dieną interneto svetainėje <a href="https://competition-policy.ec.europa.eu/state-aid/legislation/reference-discount-rates-and-recovery-interest-rates/reference-and-discount-rates_en">https://competition-policy.ec.europa.eu/state-aid/legislation/reference-discount-rates-and-recovery-interest-rates/reference-and-discount-rates_en</a>  skelbiama bazinė palūkanų norma. Bazinei palūkanų normai tapus neigiamai, ji prilyginama 0 (nuliui); R – Europos Komisijos komunikate nustatyta marža; M – metinė palūkanų norma, taikoma Paskolos gavėjui (Paskolos sutartimi nustatyta palūkanų norma).  Skaičiuojant BSE atsižvelgiama į Paskolos grąžinimus. Bendra Paskolos ir Dotacijos, kuri buvo skirta Paskolos nurašymui, pagalbos suma (toliau – bendra pagalbos suma) apskaičiuojama taip: D + BSE.	
	<p>Pagalba diskontuojama, taikant Europos Komisijos komunikate nustatytą diskonto dydį, iki suteikimo momentu esamos jos vertės.</p>	
<b>Galimo pagalbos dydžio nustatymas</b>	<p>Apskaičiavus BSE, įvertinama, ar bendra pagalbos suma neviršys didžiausio galimo pagalbos dydžio, kuris apskaičiuojamas taip:</p> $PD = TS \times L,$ kurioje: PD – didžiausias galimas suteikti pagalbos dydis eurai; TS – Tinkamų finansuoti išlaidų suma eurai (Privataus finansavimo lėšomis ir Paskolos lėšomis apmokamos)	<p>Apskaičiavus BSE, įvertinama, ar bendra pagalbos suma neviršys didžiausios galimos pagalbos sumos, nurodytos <i>De minimis</i> reglamento 3 straipsnyje.</p>

	Tinkamos finansuoti išlaidos, skaičiuojama be PVM, išskyrus tuos atvejus kai Verslo subjektas yra ne PVM mokėtojas); L – didžiausias galimas pagalbos intensyvumas (žr. lentelę Didžiausias galimas valstybės pagalbos intensyvumas).	
	Jeigu bendra pagalbos suma viršija didžiausią galimą pagalbos sumą, atitinkamai yra keičiamos Paskolos suteikimo sąlygos (Paskolos suma, Paskolos laikotarpis, Paskolos palūkanų normos dydis, Dotacijos dydis).	
<b>Pagalbos sumavimas</b>	Pagalba sumuojama, kaip tai nustatyta Bendrosios išimties reglamento 8 straipsnyje.	Pagalba sumuojama, kaip tai nustatyta <i>De minimis</i> reglamento 5 straipsnyje.
<b>Pagalbos perskaičiavimas</b>	Jei suteikus Paskolą, vėliau kreipiamasi dėl Paskolos termino pratęsimo, BSE yra perskaičiuojamas ir Paskolos terminas tęsiamas tik tuo atveju, jei pratęsimas neprieštaruja Bendrosios išimties ir <i>De minimis</i> reglamentų nuostatomis.	

**Didžiausias galimas valstybės pagalbos intensyvumas (kai paskola teikiama vadovaujantis Bendrosios išimties reglamento nuostatomis)**

<b>Regionas</b>	<b>Labai mažos ir mažos įmonės</b>	<b>Vidutinės įmonės</b>	<b>Didelės įmonės, MVKĮ, VKĮ</b>
Sostinės regionas (įskaitant tuos atvejus kai Projekto veiklos vykdymo vietos negalima nustatyti arba kai Projekto veiklos vykdomos visoje Lietuvos Respublikoje)	50 proc. nuo Tinkamų finansuoti išlaidų (be PVM)	40 proc. nuo Tinkamų finansuoti išlaidų (be PVM)	30 proc. nuo Tinkamų finansuoti išlaidų (be PVM)
Vidurio ir vakarų Lietuvos regionas	60 proc. nuo Tinkamų finansuoti išlaidų (be PVM)	50 proc. nuo Tinkamų finansuoti išlaidų (be PVM)	40 proc. nuo Tinkamų finansuoti išlaidų (be PVM)

**PROJEKTO ATITIKIMO REIŠKINGOS ŽALOS NEDARYMO PRINCIPUI VERTINIMO ANKETA (DEKLARACIJA)\***

**ĮMONĖS PAVAINIMAS:**

**ĮMONĖS KODAS:**

**PROJEKTO**

**PAVADINIMAS:**

**PATVIRTINU,**

1. Kad planuojamas įgyvendinti Projektas atitinka Reikšmingos žalos nedarymo principą (Toliau RŽNP), t. y. neturi reikšmingo neigiamo numatomo tiesioginio ir netiesioginio poveikio visiems 6 aplinkos tikslams, nurodytiems Taksonomijos reglamento 17 straipsnyje (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=CELEX:32020R0852>). Žala aplinkos tikslams suprantama taip:
  - 1.1. Vykdoma veikla laikytina darančia reikšmingą žalą klimato kaitos švelninimui, jei dėl jos išmetamas didelis šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) kiekis.
  - 1.2. Vykdoma veikla laikytina darančia reikšmingą žalą prisitaikymui prie klimato kaitos, kai dėl tos veiklos didėja dabartinio ir ateityje tikėtino klimato neigiamas poveikis tai pačiai veiklai arba žmonėms, gamtai ar turtui.\*\*
  - 1.3. Vykdoma veikla laikytina darančia reikšmingą žalą tausiam vandens ir jūrų išteklių naudojimui ir apsaugai, kai ta veikla daro ma žalą vandens telkinių, įskaitant paviršinį vandenį ir požeminį vandenį, gerai būklei arba geram ekologiniam potencialui arba gerai jūrų vandenų aplinkos būklei.
  - 1.4. Vykdoma veikla laikytina darančia reikšmingą žalą žiedinei ekonomikai, įskaitant atliekų prevenciją ir perdirbimą, kai dėl tos veiklos labai neefektyviai naudojamos medžiagos arba tiesiogiai ar netiesiogiai labai neefektyviai naudojami gamtos išteklių, kai dėl tos veiklos labai padidėja atliekų susidarymo, deginimo ar šalinimo mastas arba kai ilgalaikis atliekų šalinimas gali sukelti didelę ilgalaikę žalą aplinkai.
  - 1.5. Vykdoma veikla laikytina darančia reikšmingą žalą taršos prevencijai ir kontrolei, kai dėl tos veiklos labai padidėja į orą, vandenį arba žemę išmetamas teršalų kiekis.
  - 1.6. Vykdoma veikla laikytina darančia reikšmingą žalą biologinės įvairovės ir ekosistemų apsaugai ir atkūrimui, kai ta veikla yra labai žalinga ekosistemų gerai būklei ir jų atsparumui arba žalinga buveinių ir rūšių, įskaitant Europos Sąjungos svarbos buveines ir rūšis, išsaugojimo būklei.
2. Kad įgyvendinant Projektą, bus laikomasi vykdomai veiklai taikomų Europos Sąjungos ir nacionalinių teisės aktų reikalavimų.
3. Kad įgyvendinant Projektą bus siekiama išvengti reikšmingo neigiamo poveikio visiems 6 aplinkos tikslams. Atsiradus papildomoms neigiamo poveikio bet kuriam aplinkos tikslui rizikoms, bus numatomos ir įgyvendintos šias rizikas mažinančios (švelninančios, kompensuojančios) priemonės.
4. Kad šio vertinimo anketoje (deklaracijoje) pateikta informacija apie planuojamo įgyvendinti Projekto atitiktį RŽNP yra tikra ir teisinga.
5. Kad sutinku INVEGAI pateikti (pagal poreikį) papildomus dokumentus ir (arba) papildomą informaciją, reikalingą įsitikinti, kad Projektas nedarys žalos visiems 6 aplinkos tikslams.

*Verslo subjekto įgaliotas atstovas*

*(vardas, pavardė) (parašas)*

\* Parengta, vadovaujantis 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programos ir Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano „Naujos kartos Lietuva“ administravimo taisyklių 4 priedu.

\*\*Tai konkrečiai reiškia, kad reikšminga žala prisitaikymo prie klimato kaitos tikslui gali būti padaryta i) nepritaikius veiklos prie neigiamo klimato kaitos poveikio, jei tai veiklai toks poveikis gresia (pvz., kai pastatai statomi potvynių rizikos zonoje), arba ii) netinkamai prisitaikius, t. y. pasirinkus tokį prisitaikymo sprendimą, kurį įgyvendinus apsaugoma viena teritorija (žmonės, gamta ar turtas), tačiau padidėja rizika kitoje teritorijoje (pvz., kai supilamas pylimas aplink sklypą salpoje ir dėl to padaroma žala neapsaugotam kaimyniniam sklypui).

Patvirtinkite, kad aplinkos tikslams nebus daromas reikšmingas neigiamas poveikis			
Aplinkos tikslai:	Projektas neturės neigiamo tiesioginio ir netiesioginio poveikio šiam tikslui, nes:	Patvirtinkite: <b>TAIP</b> - neturės reikšmingo neigiamo poveikio/ <b>NE</b> - turės neigiamą poveikį*	Pateikite reikšmingos neigiamo poveikio nebuvimo, arba poveikio mažinimo priemonių pagrindimą. (analizė, tyrimas, kita)
1. Klimato kaitos švelninimas	Veikla nėra vykdoma iškastinio kuro gavybos, gabenimo ar naudojimo tikslais. Prognozuojamas naudojant tiriamą technologiją, produktą ar kitą sprendimą per gyvavimo ciklą išmetamas ŠESD kiekis nedaro neigiamo poveikio išmetamo ŠESD kiekio mažinimo tikslams pagal Paryžiaus susitarimą ir nėra kliūtis diegti klimato poveikio švelninimo sprendimus.		Veiklos ŠESD viso gyvavimo ciklo apskaičiavimas
2. Prisitaikymas prie klimato kaitos	Atlikus patikimą su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimą, nustatyta, kad veiklai nekyla su klimatu susijusi reikšminga fizinė rizika. Vertinimo etapai buvo šie: a) veikla įvertinta siekiant nustatyti, kuri su klimatu susijusi fizinė rizika iš A priedėlyje išvardytų rūšių gali daryti neigiamą poveikį ekonominės veiklos rezultatams jos numatytosios trukmės laikotarpiu; b) nustačius, kad veiklai kyla vienos ar kelių rūšių su klimatu susijusi fizinė rizika iš A priedėlyje išvardytų rūšių, atliktas patikimas su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas, siekiant nustatyti, kiek su klimatu susijusi rizika ekonominei veiklai yra reikšminga; c) įvertinti prisitaikymo sprendimai, galintys padėti sumažinti nustatytą su klimatu susijusią fizinę riziką. Su klimatu susijusios rizikos ir pažeidžiamumo vertinimas yra proporcingas veiklos mastui ir numatomai trukmei, t. y.:		Įmonės, arba trečiosios šalies atliktas rizikų vertinimas ir rizikų pašalinimo planas

**Patvirtinkite, kad aplinkos tikslams nebus daromas reikšmingas neigiamas poveikis**

Aplinkos tikslai:	Projektas neturės neigiamo tiesioginio ir netiesioginio poveikio šiam tikslui, nes:	Patvirtinkite: <b>TAIP</b> - neturės reikšmingo neigiamo poveikio/ <b>NE</b> - turės neigiamą poveikį*	Pateikite reikšmingos neigiamo poveikio nebuvimo, arba poveikio mažinimo priemonių pagrindimą. (analizė, tyrimas, kita)
	<p>a) veiklos, kurios tikėtina trukmė yra trumpesnė nei 10 metų, vertinimas atliekamas taikant mažiausio tinkamo mastelio klimato prognozes;</p> <p>b) visos kitos veiklos vertinimas atliekamas naudojant didelės skiriamosios gebos ir pažangiausias klimato prognozes pagal įvairius būsimus scenarijus<sup>(1)</sup>, atitinkančius numatomą veiklos trukmę, įskaitant bent 10–30 metų trukmės klimato prognozių scenarijus didelių investicijų atvejais.</p> <p>Klimato prognozės ir poveikio vertinimas grindžiami geriausia praktika ir turimomis gairėmis ir juose atsižvelgiama į šiuolaikinius pažeidžiamumo ir rizikos analizės mokslinius tyrimus ir susijusias metodikas, remiantis naujausiomis Tarpyvyriausybės klimato kaitos komisijos ataskaitomis<sup>(2)</sup>, moksliniais recenzuotais leidiniais ir atvirųjų šaltinių<sup>(3)</sup> ar mokėjimo modeliais.</p> <p>Esamos ir (ar) naujos veiklos, kurią vykdant naudojamas esamas fizinis turtas, atveju ekonominės veiklos vykdytojas per laikotarpį, trunkantį iki penkerių metų, įdiegia fizinius ir nefizinius prisitaikymo sprendimus, kurie padeda sumažinti nustatytą svarbiausią su klimatu susijusią fizinę riziką, kuri yra reikšminga tai veiklai. Atitinkamai parengiamas tų sprendimų įgyvendinimui skirtas prisitaikymo planas.</p> <p>Naujos veiklos ir (ar) esamos veiklos, kurią vykdant naudojamas naujai sukurtas fizinis turtas, atveju ekonominės veiklos vykdytojas projektavimo ir statybos etapu integruoja prisitaikymo sprendimus, padedančius sumažinti nustatytą svarbiausią su klimatu susijusią fizinę tai veiklai reikšmingą riziką ir yra juos įdiegęs iki veiklos pradžios.</p>		



Patvirtinkite, kad aplinkos tikslams nebus daromas reikšmingas neigiamas poveikis			
Aplinkos tikslai:	Projektas neturės neigiamo tiesioginio ir netiesioginio poveikio šiam tikslui, nes:	Patvirtinkite: <b>TAIP</b> - neturės reikšmingo neigiamo poveikio/ <b>NE</b> - turės neigiamą poveikį*	Pateikite reikšmingos neigiamo poveikio nebuvimo, arba poveikio mažinimo priemonių pagrindimą. (analizė, tyrimas, kita)
	Įdiegti prisitaikymo sprendimai nedaro neigiamo poveikio prisitaikymo prie klimato kaitos pastangoms ar kitų žmonių, gamtos, kultūros paveldo, turto ir kitos ekonominės veiklos atsparumo su klimatu susijusiai fizinei rizikai lygiui, dera su vietos, sektorių, regionų ar nacionalinėmis prisitaikymo prie klimato kaitos strategijomis ir planais ir jų atveju numatoma galimybė diegti gamtos procesais pagrįstus sprendimus <sup>(4)</sup> arba yra kuo didesniu mastu naudojama mėlynoji ar žaliąji infrastruktūra <sup>(5)</sup> .		
3. Tausus vandens ir jūrų išteklių naudojimas ir apsauga	Yra įvertinta ir pašalinta bet kokia galima rizika, kurią Pramoniniai tyrimai ir (ar) Bandomosios taikomosios veiklos, Inovacinė veikla gali kelti gerai vandens telkiniuose, įskaitant paviršinį ir požeminį vandenį, būklei arba geram ekologiniam jų potencialui arba gerai jūrų vandenų aplinkos būklei.		Įmonės, arba trečiosios šalies atliktas rizikų vertinimas ir rizikų pašalinimo planas
4. Žiedinė ekonomika, įskaitant atliekų prevenciją ir perdirbimą	Yra įvertinta ir pašalinta bet kokia galima rizika, kurią Pramoniniai tyrimai ir (ar) Bandomosios taikomosios veiklos gali kelti žiedinės ekonomikos tikslams, atsižvelgiant į galimos reikšmingos žalos rūšis: <ul style="list-style-type: none"> <li>- dėl tos veiklos labai neefektyviai naudojamos medžiagos arba tiesiogiai ar netiesiogiai labai neefektyviai naudojami gamtos ištekliai, pavyzdžiui, neatsinaujinantieji energijos ištekliai, žaliavos, vanduo ir žemė, viename ar daugiau produktų gyvavimo ciklo etapų, be kita ko, kiek tai susiję su produktų patvarumu, galimybe juos pataisyti, atnaujinti, pakartotinai naudoti ar perdirbti;</li> <li>- kai dėl tos veiklos labai padidėja atliekų susidarymo, deginimo ar šalinimo mastas, išskyrus neperdirbamų pavojingų atliekų deginimą, arba</li> <li>- ilgalaikis atliekų šalinimas gali sukelti didelę ilgalaikę žalą aplinkai;</li> </ul>		Įmonės, arba trečiosios šalies atliktas rizikų vertinimas ir rizikų pašalinimo planas

Patvirtinkite, kad aplinkos tikslams nebus daromas reikšmingas neigiamas poveikis			
Aplinkos tikslai:	Projektas neturės neigiamo tiesioginio ir netiesioginio poveikio šiam tikslui, nes:	Patvirtinkite: <b>TAIP</b> - neturės reikšmingo neigiamo poveikio/ <b>NE</b> - turės neigiamą poveikį*	Pateikite reikšmingos neigiamo poveikio nebuvimo, arba poveikio mažinimo priemonių pagrindimą. (analizė, tyrimas, kita)
5. Oro, vandens ar žemės taršos prevencija ir kontrolė	Yra įvertinta ir pašalinta bet kokia galima rizika, kad labai padidės į orą, vandenį arba žemę išmetamas teršalų kiekis, kurių Pramoniniai tyrimai ir (ar) Bandomosios taikomosios veiklos gali kelti gamtai.		Įmonės, arba trečiosios šalies atliktas rizikų vertinimas ir rizikų pašalinimo planas
6. Biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas	Yra įvertinta ir pašalinta bet kokia galima rizika, kurių Pramoniniai tyrimai ir (ar) Bandomosios taikomosios veiklos gali kelti gerai ekosistemų būklei ar jų atsparumui arba buveinių ir rūšių, įskaitant ES svarbos buveines ir rūšis, išsaugojimo būklei.		Įmonės, arba trečiosios šalies atliktas rizikų vertinimas ir rizikų pašalinimo planas

*Verslo subjekto įgaliotas atstovas*

*(vardas, pavardė) (parašas)*

\* Nustačius neigiamą poveikį aplinkos tikslams, įmonė turi pateikti poveikio mažinimo, kompensavimo priemones.

(1) Ateities scenarijai apima Tarpvvyriausybės klimato kaitos komisijos tipinius koncentracijų scenarijus RCP2.6, RCP4.5, RCP6.0 ir RCP8.5.

(2) Klimato kaitos vertinimo ataskaitos: Tarpvvyriausybės klimato kaitos komisijos (IPCC), kuri yra Jungtinių Tautų įstaiga, atsakinga už su klimato kaita susijusio mokslo vertinimą, periodiškai skelbiama informacija apie poveikį, prisitaikymą ir pažeidžiamumą, <https://www.ipcc.ch/reports/>.

(3) Pvz., Europos Komisijos valdomos „Copernicus“ paslaugos.

(4) Gamtos procesais pagrįsti sprendimai apibrėžiami kaip gamtos įkvėpti ir remiami sprendimai, kurie yra ekonomiškai efektyvūs, tuo pat metu teikia aplinkosauginę, socialinę ir ekonominę naudą ir padeda stiprinti atsparumą. Tokie sprendimai lemia, kad miestuose, kraštovaizdžiuose ir jūrų peizažuose atsiranda daugiau ir įvairesnių gamtinių ir natūralių elementų ir procesų, įgyvendinant prie vietos sąlygų pritaikytas, išteklius tausiai naudojančias ir sistemines intervencijos priemones. Todėl gamtos procesais pagrįsti sprendimai yra naudingi biologinei įvairovei ir jais remiamas įvairių ekosisteminių paslaugų teikimas ([https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions\\_en/](https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/environment/nature-based-solutions_en/)). (2021 m. birželio 4 d. redakcija: <https://ec.europa.eu/research/environment/index.cfm?pg=nbs>).

(5) Žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM/2013/0249 *final*).

A priedėlis

**Su klimatu susijusios fizinės rizikos klasifikavimas**

	<b>Susijusi su temperatūra</b>	<b>Susijusi su vėju</b>	<b>Susijusi su vandeniu</b>	<b>Susijusi su kietąja mase</b>
<b>Nuolatinė</b>	Kintanti temperatūra (oro, gėlo vandens, jūros vandens)	Vyraujančio vėjo pokyčiai	Kritulių pobūdžio ir rūšių (lietaus, krušos, sniego/ledo) pokyčiai	Pakrančių erozija
	Šiluminis stresas		Krituliai arba hidrologinis kintamumas	Dirvožemio degradacija
	Temperatūros nepastovumas		Vandenynų rūgštėjimas	Dirvožemio erozija
	Daugiamečio įšalo sluoksnio tirpimas		Sūraus vandens intruzija	Solifliukcija
			Jūros lygio kilimas Vandens stygius	
<b>Ūmi</b>	Karščio banga	Ciklonas, uraganas, taifūnas	Sausra	Lavina
	Šalčio banga/šalna	Audra (įskaitant pūgas, dulkių ir smėlio audras)	Gausūs krituliai (lietus, kruša, sniegas/ledas)	
	Gamtos gaisras	Tornadas	Potvynis (pakrančių, upių, lietaus, gruntinio vandens)	Nuošliauža
			Prieledyninio ežero prasiveržimas	Smegduobė

**EKSPERTINIO VERTINIMO IŠVADOS PATEIKIMUI DĖL PROJEKTO VEIKLŲ ATITIKTIES  
PRAMONINIAMS TYRIMAMS IR EKSPERIMENTINEI PLĖTRAI (BANDOMOSIOMS  
TAIKOMOSIOMS VEIKLOMS), PROJEKTO VEIKLŲ RIZIKOS BEI PROJEKTO VEIKLŲ ATITIKTIES  
SUMANIAI SPECIALIZACIJAI REIKALINGA INFORMACIJA**

\*Šiame dokumente yra naudojamos skatinamosios finansinės priemonės „Perspektyva“  
aprašyme nurodytos sąvokos

**I. PROJEKTO VEIKLŲ ATITIKTIES PRAMONINIAMS TYRIMAMS IR EKSPERIMENTINEI  
PLĖTRAI (BANDOMOSIOMS TAIKOMOSIOMS VEIKLOMS) BEI PROJEKTO VEIKLŲ RIZIKOS  
VERTINIMUI REIKALINGA INFORMACIJA**

**1. SANTRAUKA**

Nurodoma:

<b>1.</b>	<b>Verslo subjekto pavadinimas</b>			
<b>2.</b>	<b>Verslo subjekto kodas</b>			
<b>3.</b>	<b>Verslo subjekto kontaktinė informacija</b>			
<b>4.</b>	<b>Regionas, kuriame Verslo subjektas planuojama įgyvendinti Projektą</b>	Sostinės regionas	Vidurio ir vakarų Lietuvos regionas	Verslo subjekto veiklos vykdymo vietos nėra galimybės nustatyti arba Verslo subjektas vykdo veiklą visoje Lietuvos Respublikoje
<b>5.</b>	<b>Verslo subjekto kontaktinio asmens informacija</b>			
<b>6.</b>	<b>Verslo subjekto vykdoma Pramoninių tyrimų ir Eksperimentinės plėtros (Bandomųjų taikomųjų veiklų) (toliau – PTBT) mokslo kryptis (-ys) (tinkamą (-us) pažymėti)<sup>1</sup></b>	Gamtos mokslai		<input type="checkbox"/>
		Technologijos mokslai		<input type="checkbox"/>
		Medicinos ir sveikatos mokslai		<input type="checkbox"/>
		Žemės ūkio mokslai		<input type="checkbox"/>
		Socialiniai mokslai		<input type="checkbox"/>
		Humanitariniai mokslai		<input type="checkbox"/>
<b>7.</b>	<b>Kokia siekiamo įgyvendinti Projekto esmė, kokia veikla yra ir bus vykdoma. PTBT veiklų tikslas. Siektini rezultatai, jų pritaikomumas</b>			
<b>8.</b>	<b>Pateikti trumpą problemos analizę, aprašyti idėjas</b>			

<sup>1</sup> Mokslo kryptis (-ys) nurodoma (-os) vadovaujantis LR Švietimo, mokslo ir sporto ministro 2019 m. vasario 6 d. įsakymu Nr. V-93 „Dėl mokslo krypčių ir meno krypčių klasifikatorių patvirtinimo“.

	inovatyvumą, numatomų rezultatų reikšmę mokslo ir technologijų vystymui bei galimybes pritaikyti rezultatus versle (iki 4000 spaudos ženklų)		
9.	Kokie tyrimo metodai bus naudojami siekiant rezultato ir kodėl jie pasirinkti (iki 4000 spaudos ženklų)		

## 2. PRODUKTAI, KURIŲ KŪRIMUI (TOBULINIMUI) PRAŠOMA PASKOLA

2.1. Numatomo sukurti naujo ar iš esmės patobulinto produkto aprašymas:

2.1.1. Aprašomos konkrečios savybės, išmatuojamos charakteristikos, techniniai sprendimai ir pan., kuriais pasižymės naujai kuriamas Produktas, kuriame produkto inovatyvumas. Taip pat aprašoma, kokiomis naujomis savybėmis, lyginant su rinkoje esančiais analogais, pasižymės numatomas kurti Produktas, pateikiami palyginimai (jei įmanoma, palyginant konkrečius parametrus) su analogais ar artimiausiais pakaitalais. Jeigu, neatlikus tyrimų, neįmanoma apibrėžti konkrečių išmatuojamų produkto savybių, pateikiamas kuo platesnis numatomo tyrimų rezultatų panaudojimo aprašymas. Aprašoma, kaip ir kodėl minėti produkto pranašumai yra svarbūs vartotojams, kokią naudą nauji Produktai teiks vartotojams, kokias problemas išspręs, pateikimo į rinką data<sup>2</sup> ir kita.

2.1.2. Projekto įgyvendinimo metu sukuriama produkto naujumo lygis:

Produktas	Naujumo lygis*	Pagrindimas, kad Produktas, kurio kūrimui (tobulinimui) prašoma finansavimo yra naujas

\* Naujumo lygmuo vertinamas kaip nurodyta Oslo vadove (Oslo Manual 2018: Guidelines for Collecting, Reporting and Using Data on Innovation, The Measurement of Scientific, Technological and Innovation Activities).

2.2. Planuojamų gaminti produktų intelektinės nuosavybės klausimai: ar Produktai bus patentuojami, jeigu taip, tai kur, kam priklausys intelektinė nuosavybė.

## 3. PRODUKTO, KURIAM PRAŠOMA PASKOLA, KŪRIMO (TOBULINIMO) PLANAS

3.1. Verslo subjekto projekto įgyvendinimo vieta (tikslus adresas).

3.2. Projekto vykdymo komanda: pagrindžiama, kad Verslo subjektas turi (arba yra numatęs) pakankamą kiekį tinkamos kvalifikacijos Projektą vykdysiančių asmenų (pateikiami esamų darbuotojų gyvenimo aprašymai, naujų darbuotojų kvalifikaciniai reikalavimai ir pan.), nurodomas Projekto veiklų vadovas.

3.2.1. Esami įmonės darbuotojai, kurie bus atsakingi už Projekto veiklų vykdymą:

Pareigos	Atsakomybės sritis, vykdant Projekto veiklas	Minimalūs darbuotojų kvalifikacijai keliami reikalavimai

3.2.2. Projekto veiklų vykdymui reikalingi papildomi darbuotojai:

Pareigos	Atsakomybės sritis, vykdant Projekto veiklas	Minimalūs darbuotojų kvalifikacijai keliami reikalavimai

3.2.3. Projekto administravimo komanda: pareigos, patirtis, atsakomybės sritis.

<sup>2</sup> laikoma, kad Produktas yra ar bus pateiktas į rinką kai potencialūs klientai galėjo įgyti galimybę įsigyti sukurtą produktą ar jau jį įsigijo (pvz. informacijos apie produktą pristatymas internetinėje svetainėje, parodoje, ar faktinis pardavimas išrašant sąskaitą faktūrą).

3.3. Produkto kūrimui (tobulinimui) reikalingų veiklų pagrindimas. Pagrindžiama, kad naujam produktui sukurti trūksta tam tikrų žinių. Pagrindžiama, kodėl numatytos vykdyti veiklos yra laikomos Pramoninių tyrimų ir Eksperimentinės plėtros (Bandomosiomis taikomosiomis veiklomis), t. y. nurodoma, kokios konkrečios mokslinės ir (arba) technologinės problemos egzistuoja, kurias reikia išspręsti, norint sukurti (patobulinti) planuojamą produktą. Aprašomos veiklos, leisiančios išspręsti problemas:

Problemos, kylančios siekiant sukurti produktą	Veikla (-os), leisiančios išspręsti problemas (siejant su 3.5.2 punkto informacija)

**!** Nustatant, ar Projekte numatyta (-os) veikla (-os) priskirtina (-os) PTBT, vadovaujamesi *Frascati* vadovu („Standartinė praktika, siūloma mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros statistiniams tyrimams“, *Frascati vadovas, Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija, 2015*).

3.4. Nacionalinių ir tarptautinių tyrimų produkto kūrimo srityje apžvalga: pateikiama trumpa literatūros šaltinių analizė (pateikiamos tik nuorodos į šaltinius ir aprašomi tik pagrindiniai tyrimų rezultatai, apimtis iki 3 puslapių).

3.5. PTBT ir inovacinių veiklų planas. Nurodoma, kokias veiklas reikia įgyvendinti, norint išspręsti konkrečias mokslines ar technologines problemas:

	TAIP	NE
1. Ar Projekte numatyta vykdyti tik PTBT veiklą?		
2. Ar Projekte numatyta vykdyti PTBT ir inovacinę veiklą (kuriamo produkto diegimo į rinką veiklą) <sup>3</sup> ?		

3.5.1. Turimo PTBT etapo pagrindimas. Nuosekliai aprašyti turimą PTBT etapą.  
(nuosekliai aprašyti turimą PTBT etapą, iki 2000 spaudos ženklų)

--

3.5.2. PTBT veiklų ir inovacinės veiklos planas įgyvendinant projektą. Kiekvienai Projekto veiklai pildoma atskira lentelė (lentelė turi būti tokio detalumo, kad atskleistų numatomų atlikti darbų turinį ir jų nuoseklumą):

Projekto veiklos numeris ir pavadinimas	Projekto veiklos detalizavimas ir aprašymas, kas bus daroma	Technologinės parengties lygis* (jei veikla apima kelis lygius, nurodyti visus)	Projekto veiklų įgyvendinimo trukmė (nuo X Projekto mėnesio iki Y Projekto mėnesio (ne kalendorinio))	Projekto veiklai skiriama Projekto biudžeto lėšų suma, Eur
	<i>Nurodomas veiklos tikslas, pateikiama informacija apie vykdomas PTBT veiklas, planuojamas spręsti problemas, įrangos poreikį ir kt. Detalizuojamos veiklos užduotys ir planuojamą užduoties rezultatą (pvz., techninė specifikacija, ataskaita, veikianti prototipo funkcija, bandymų protokolas ar pan.), aprašoma, į kokius klausimus turi būti atsakyta įgyvendinus užduotį.</i>			

<sup>3</sup> Inovacinės veiklos aprašymas: sumontuojama ir suderinama įranga, sutelkiami išteklių masinei produkto (gaminio, sistemos, naujos medžiagos, įrenginio) gamybai. Produktas pristatomas potencialiems vartotojams. Visuomenė (potencialūs vartotojai) informuojama apie naujo Produkto sukūrimą.

\* *Technologinės parengties lygiai suprantami kaip mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros etapai, nurodyti Rekomenduojamų mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros etapų klasifikacijos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. birželio 6 d. nutarimu Nr. 650 „Dėl Rekomenduojamų mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros etapų klasifikacijos aprašo patvirtinimo“*

3.6. Projekto veiklų rizikos įvertinimas. Nurodomos rizikingiausios Projekto veiklos (kritiniai taškai), kurių neįgyvendinimas (nepasiekus numatyto rezultato), kitų Projekto veiklų vykdymas būtų neįmanomas ar iš esmės keičiamas ir (arba) numatytų savybių galutinis Produktas nebūtų sukurtas (patbulintas). Pateikiamos su Projekto veiklomis susijusių rizikų mažinimo priemonės.

Rizikos pavadinimas	Tikimybė	Poveikis	Rizikos valdymo priemonės / veiksmai

### 3.7. Projekto lėšos

Projekto biudžeto lėšų paskirstymas pagal Projekto veiklas, suma Eur			
Pramoniniams tyrimams (nurodoma kuriems Produkto technologinės parengties lygiams* prašoma lėšų suma; Pramoniniams tyrimams priskiriamos veiklos nuo 2 iki 5 etapo)	Eksperimentinės plėtros (Bandomosios taikomosios veiklos) (nurodoma kuriems Produkto technologinės parengties lygiams* prašoma lėšų suma; Bandomosioms taikomosioms veikloms priskiriamos veiklos nuo 6 iki 9 etapo)	Inovacinė veikla	Iš viso, Eur

\**Produkto technologinės parengties lygis nurodomas vadovaujantis Rekomenduojamos mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros etapų klasifikacijos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. birželio 6 d. nutarimu Nr. 650.*

## 4. PRODUKTO PATEIKIMO RINKAI APRAŠYMAS

4.1. Produkto rinkos aprašymas:

4.1.1. Produkto paklausos ir pasiūlos prognozė (pateikiami prognozę pagrindžiantys skaičiavimai);

4.1.2. pagrindiniai planuojamų gaminti Produktų tiksliniai vartotojai, rinkos charakteristikos, įskaitant jų dydį, prognozuojamą augimą, sezoninius rinkos pakitimus, Produkto ciklus ir kita;

4.1.3. Verslo subjekto gamybiniai pajėgumai Produktui pagaminti.

4.2. Pagrindiniai konkurentai ir kaip planuojama konkuruoti ateityje (pozicionavimas konkurentų atžvilgiu):

Konkurento pavadinimas	Rinkos dalis (pasirinktoje rinkoje, kurioje ketinama konkuruoti)	Konkurento patrauklumas vartotojams (kainos, kokybės, logistiniu požiūriu ar kt., konkurento stiprybės, silpnybės)

4.3. Kainodara:

4.3.1. informacija apie Produkto kainą, palyginimas su pagrindinių konkurentų siūlomų panašių (jeigu yra) produktų kainomis;

4.3.2. prielaidos, kuriomis yra remiamasi, nustatant planuojamo Produkto kainą, bei svarbiausi veiksniai, darantys įtaką jos nustatymui.

4.4. Projekto metu sukurtų (patobulintų) Produktų komercinimo potencialas:

Produkto technologinės parengties lygis (pildoma kiekvienam produktui atskirai):

Produktas	Produkto technologinės parengties lygis* prieš pradėdant projekto veiklas	Produkto technologinės parengties lygis* įgyvendinus projektą	Pagrindimas, kad Produktas atitinka tam tikrą technologinės parengties lygį
-----------	---	---	---

\* Produkto technologinės parengties lygis nurodomas vadovaujantis Rekomenduojamos mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros etapų klasifikacijos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. birželio 6 d. nutarimu Nr. 650.

## 5. LITERATŪROS ŠALTINIAI

Pateikiami naudoti literatūros šaltiniai (moksliniai straipsniai, informacija internete ir kt.).

## 6. PRIEDAI

1. Pateikiami esamų darbuotojų gyvenimo aprašymai, naujų darbuotojų kvalifikaciniai reikalavimai.

## II. PROJEKTO VEIKLŲ ATITIKTIES SUMANIAI SPECIALIZACIJAI ĮVERTINTI REIKALINGA INFORMACIJA\*

**\*Priedo II dalis pildoma kai Paskolos gavėjo planuojama įgyvendinti veikla bus vykdoma Sostinės regione arba kai Paskolos gavėjo veiklos vykdymo vietos nėra galimybės nustatyti, arba Paskolos gavėjas vykdo veiklą visoje Lietuvos Respublikoje.**

**Pagrindimas dėl Projekto veiklų atitikimo bent vieno iš Sumanios specializacijos koncepcijos prioriteto įgyvendinimo tematikai<sup>4</sup>**

Mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros ir inovacijų (toliau – MTEPI) prioritetas (pažymėkite vieną variantą)	MTEPI prioriteto tematika (pasirinkite atitinkančią tematiką)
<b>1.Sveikatos technologijos ir biotechnologijos</b>	1.1. Molekulinės technologijos medicinai ir biofarmacijai <input type="checkbox"/>
	1.2. Pažangios taikomosios technologijos asmens ir visuomenės sveikatai <input type="checkbox"/>
	1.3. Pažangi medicinos inžinerija ankstyvai diagnostikai ir gydymui <input type="checkbox"/>

<sup>4</sup> Nurodoma vadovaujantis Mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros ir inovacijų (sumanosios specializacijos) prioritetų įgyvendinimo koncepcija, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. rugpjūčio 17 d. nutarimu Nr. 835 „Dėl Mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros ir inovacijų (sumanosios specializacijos) koncepcijos patvirtinimo“ įgyvendinimo.



		1.4. Saugus maistas ir tvarūs agrobiologiniai ištekliai	<input type="checkbox"/>
<b>2. Nauji gamybos procesai, medžiagos ir technologijos</b>	<input type="checkbox"/>	2.1. Fotonika ir lazerinės technologijos	<input type="checkbox"/>
		2.2. Pažangiosios medžiagos ir konstrukcijos	<input type="checkbox"/>
		2.3. Lanksčios produktų kūrimo, gamybos ir procesų valdymo, dizaino technologijos	<input type="checkbox"/>
		2.4. Energijos vartojimo efektyvumas, išmanumas	<input type="checkbox"/>
		2.5. Atsinaujinantys energijos ištekliai	<input type="checkbox"/>
<b>3. Informacinės ir ryšių technologijos</b>	<input type="checkbox"/>	3.1. Dirbtinis intelektas, didieji ir paskirstytieji duomenys, įvairiarūšė analizė, apdorojimas ir diegimas	<input type="checkbox"/>
		3.2. Daiktų internetas	<input type="checkbox"/>
		3.3. Kibernetinis saugumas	<input type="checkbox"/>
		3.4. Finansinės technologijos ir blokų grandinės	<input type="checkbox"/>
		3.5. Audiovizualinių medijų technologijos ir socialinės inovacijos	<input type="checkbox"/>
		3.6. Išmaniosios transporto sistemos	<input type="checkbox"/>
<p>Pagrįskite, kaip Projekto veiklos atitinka pasirinktą atitinkamo prioriteto įgyvendinimo tematiką (<i>trumpai aprašykite numatomas įgyvendinti veiklas ir kaip jos siejasi su Sumanios specializacijos prioriteto tematika</i>).</p>			